

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS 2006/1720/EY,

tehty 15 päivänä marraskuuta 2006,

elinikäisen oppimisen toimintaohjelman perustamisesta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 149 artiklan 4 kohdan ja 150 artiklan 4 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Yhteisön ammatillista koulutusta koskeva Leonardo da Vinci -toimintaohjelma perustettiin neuvoston päätöksellä 1999/382/EY ⁽⁴⁾.
- (2) Yhteisön koulutusalan Sokrates-toimintaohjelman toinen vaihe perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 253/2000/EY ⁽⁵⁾.
- (3) Monivuotinen ohjelma tieto- ja viestintätekniikan tehokkaaksi integroimiseksi yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen järjestelmiin Euroopassa (eLearning-ohjelma) perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 2318/2003/EY ⁽⁶⁾.
- (4) Yhteisön toimintaohjelma Euroopan laajuisesti toimivien koulutusalan yksiköiden sekä alan yksittäistoimien tukemiseksi perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 791/2004/EY ⁽⁷⁾.
- (5) Yhteinen tutkinto- ja pätevyysvaatimuksia selkeyttävä järjestely (Europass) perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 2241/2004/EY ⁽⁸⁾.
- (6) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 2317/2003/EY ⁽⁹⁾ käynnistettiin ohjelma korkea-asteen koulutuksen laadun parantamiseksi ja kulttuurien välisen ymmärtämyksen edistämiseksi kolmansien maiden kanssa tehtävän yhteistyön avulla (Erasmus Mundus) (2004–2008).

⁽¹⁾ EUVL C 221, 8.9.2005, s. 134.

⁽²⁾ EUVL C 164, 5.7.2005, s. 59.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 25. lokakuuta 2005 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 24. heinäkuuta 2006 (EUVL C 251 E, 17.10.2006, s. 37) ja Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 25. lokakuuta 2006 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽⁴⁾ EYVL L 146, 11.6.1999, s. 33, päätös sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 885/2004 (EUVL L 168, 1.5.2004, s. 1).

⁽⁵⁾ EYVL L 28, 3.2.2000, s. 1, päätös sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 885/2004.

⁽⁶⁾ EUVL L 345, 31.12.2003, s. 9.

⁽⁷⁾ EUVL L 138, 30.4.2004, s. 31.

⁽⁸⁾ EUVL L 390, 31.12.2004, s. 6.

⁽⁹⁾ EUVL L 345, 31.12.2003, s. 1.

- (7) Bolognan julistuksella, jonka 29 eurooppalaista opetusministeriä allekirjoitti 19 päivänä kesäkuuta 1999, käynnistettiin hallitustenvälinen prosessi, jonka tavoitteena on luoda eurooppalainen korkeakoulutusalue vuoteen 2010 mennessä ja jolle yhteisön olisi annettava tukensa.

- (8) Lissabonissa 23 ja 24 päivänä maaliskuuta 2000 kokoonnutunut Eurooppa-neuvosto asetti strategiseksi tavoitteeksi sen, että Euroopan unionista tulee maailman kilpailukykyisin ja dynaamisin osaamistalous, joka kykenee ylläpitämään kestävää talouskasvua, luomaan uusia ja parempia työpaikkoja ja lisäämään sosiaalista yhteenkuuluvuutta, ja kehotti koulutusneuvostoa aloittamaan laajan keskustelun koulutusjärjestelmien konkreettisista tulevaisuuden tavoitteista keskittyen yhteisiin huolenaiheisiin ja prioriteetteihin ja ottaen huomioon kansalliset erityispiirteet.

- (9) Edistyskellisen osaamisyhteiskunnan merkitys kasvun ja työllisyyden lisäämisessä on ratkaiseva. Yleissivistävä ja ammatillinen koulutus ovat Euroopan unionin painopistealoja Lissabonissa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

- (10) Neuvosto hyväksyi 12 päivänä helmikuuta 2001 koulutusjärjestelmien konkreettisia tulevaisuuden tavoitteita koskevan selvityksen. Lisäksi se hyväksyi 14 päivänä kesäkuuta 2002 näiden tavoitteiden seurantaa koskevan yksityiskohtaisen työohjelman, jolle yhteisön olisi annettava tukensa.

- (11) Göteborgissa 15 ja 16 päivänä kesäkuuta 2001 kokoonnutunut Eurooppa-neuvosto sopi kestävästä kehityksen strategiasta ja lisäsi ympäristöulottuvuuden työllisyyttä, talousuudistuksia ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta koskevaan Lissabonin prosessiin.

- (12) Barcelonassa 15 ja 16 päivänä maaliskuuta 2002 kokoonnutunut Eurooppa-neuvosto asetti tavoitteeksi, että Euroopan unionin koulutusjärjestelmistä tulee vuoteen 2010 mennessä laatunsa osalta maailmanlaajuisia esikuvia, ja vaati lisätoimia, joilla parannetaan perustaitojen hallintaa erityisesti opettamalla vähintään kahta vierasta kieltä hyvin varhaisesta iästä lähtien.

- (13) Elinikäistä oppimista käsittelevissä komission tiedonannossa ja neuvoston 27 päivänä kesäkuuta 2002 antamassa päätöslauselmassa ⁽¹⁾ vahvistetaan, että elinikäistä oppimista olisi edistettävä alan yhteisöohjelmien puitteissa kehitettävillä toimilla ja politiikalla.
- (14) Neuvoston päätöslauselmassa 19 päivältä joulukuuta 2002 ⁽²⁾ vahvistettiin ammatillisen koulutuksen tehostetun eurooppalaisen yhteistyön edistämisen prosessi, jolle yhteisön olisi annettava tukensa. Yhteensä 31 Euroopan maan opetusministerit hyväksyivät 30 päivänä marraskuuta 2002 Kööpenhaminan julistuksen, jolla työmarkkinaosapuolet ja ehdokasmaat liitettiin mukaan kyseiseen prosessiin.
- (15) Ammattitaitoa ja liikkuvuutta koskevasta toimintasuunnitelmasta annetussa komission tiedonannossa todettiin, että Euroopan tasolla tarvitaan jatkuvasti toimia, joilla parannetaan yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen tutkintojen tunnustamista.
- (16) Kielten oppimisen ja kielellisen monimuotoisuuden edistämistä koskevasta toimintasuunnitelmasta annetussa komission tiedonannossa vahvistettiin toimet, jotka on toteutettava Euroopan tasolla vuosien 2004–2006 aikana, ja vaadittiin jatkotoimia.
- (17) Kielten opettamisen ja oppimisen sekä kielellisen monimuotoisuuden edistämisen olisi oltava yhteisön toiminnan painopistealue koulutuksen alalla. Kielten opettaminen ja oppiminen on erityisen merkityksellistä naapurijäsenvaltioiden välillä.
- (18) Nykyisten Sokrates- ja Leonardo da Vinci -ohjelmien väliarviointiraporteissa sekä koulutuksen alalla toteutettavan yhteisön toiminnan tulevaisuutta käsitelleessä julkisessa kuulemisessa tuotiin esiin merkittävä ja joiltakin osin kasvava tarve jatkaa Euroopan tason yhteistyötä ja liikkuvuutta näillä aloilla. Niissä korostettiin tarvetta luoda tiiviimmät yhteydet alan yhteisöohjelmien ja koulutuspolitiikan kehityksen välille, toivottiin yhteisön toiminnan jäsentelyä siten, että se vastaisi paremmin elinikäisen oppimisen mallia, ja kaivattiin helpokäyttöisempiä ja joustavampia menettelytapoja tällaisen toiminnan täytäntöönpanoon.
- (19) Moitteettoman varainhoidon periaatetta noudattaen voidaan ohjelman täytäntöönpanoa yksinkertaistaa käyttämällä kiinteämääristä rahoitusta joko tukena ohjelman osallistujille tai yhteisön tukena rakenteille, jotka on kansallisella tasolla perustettu ohjelman hallintoa varten.
- (20) Suuria etuja saavutettaisiin sisällyttämällä yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen aloilla toteutettavaan kansainväliseen yhteistyöhön ja liikkuvuuteen myönnettävä yhteisön tuki yhteen ohjelmaan, joka mahdollistaisi merkittävämman yhteisvaikutuksen eri toiminta-alojen välillä, tarjoaisi lisäkapasiteettia elinikäisen oppimisen tueksi ja mahdollistaisi johdonmukaisemmat, sujuvammat ja tehokkaammat hallintotavat. Lisäksi yksi ohjelma kannustaisi parempaan yhteistyöhön koulutuksen eri tasojen välillä.
- (21) Sen vuoksi olisi perustettava Elinikäisen oppimisen ohjelma edistämään elinikäisen oppimisen avulla Euroopan unionin kehittymistä edistyneenä osaamisyhteiskuntana, joka kykenee ylläpitämään kestävästä talouskasvusta, luomaan uusia ja parempia työpaikkoja ja lisäämään sosiaalista yhteenkuuluvuutta.
- (22) Kun otetaan huomioon kouluopetuksen, korkea-asteen koulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja aikuiskoulutuksen sektoreiden erityispiirteet ja tarve perustaa yhteisön toiminta kyseisiin erityispiirteisiin räätälöityihin tavoitteisiin, toimintamuotoihin ja organisaatorakenteisiin, kuhunkin näistä neljästä alasta kohdennetut yksittäiset ohjelmat olisi säilytettävä Elinikäisen oppimisen ohjelmassa lisäten samalla mahdollisimman paljon johdonmukaisuutta ja yhtenäisyyttä yksittäisten ohjelmien välillä.
- (23) Tiedonannossaan ”Yhteisen tulevaisuuden rakentaminen — Poliitiikan haasteet ja rahoitusmahdollisuudet laajentuneessa unionissa 2007–2013” komissio vahvisti joukon määrällisiä tavoitteita yhteisön koulutusohjelmien uutta sukupolvea varten, ja tavoitteet edellyttävät liikkuvuus- ja kumppanuustoiminnan huomattavaa lisäämistä.
- (24) Koska kansainvälisellä liikkuvuudella on osoitettu olevan hyviä vaikutuksia yksittäisiin henkilöihin ja koulutusjärjestelmiin ja koska liikkuvuuden kysyntä ylittää selvästi tarjonnan kaikilla sektoreilla ja kun huomioon otetaan liikkuvuuden merkitys Lissabonin tavoitteen kannalta, kansainväliseen liikkuvuuteen annettavaa tukea on syytä lisätä huomattavasti kaikissa neljässä alakohtaisessa alaohjelmassa.
- (25) Jotta ulkomailla opiskelusta opiskelijoille aiheutuvat todelliset lisäkustannukset voitaisiin kattaa asianmukaisemmin, opiskelijoiden liikkuvuusapurahan perusmäärä olisi ohjelmakauden ajan pidettävä reaaliarvoltaan keskimäärin 200 euron kuukautta kohti.
- (26) Tähän asti yhteisön ohjelmien ulkopuolelle jäänyt keskiasteen koulujen yksittäisten oppilaiden ja yksittäisten aikuisopiskelijoiden liikkuvuuden tarve olisi otettava paremmin huomioon luomalla uusi liikkuvuusmuoto Comenius- ja Grundtvig-ohjelmien puitteissa. Opettaja-vaihto-ohjelmien tarjoamia mahdollisuuksia naapurialueiden koulujen pitkäaikaisen yhteistyön kehittämiseksi olisi myös hyödynnettävä tehokkaammin.

⁽¹⁾ EYVL C 163, 9.7.2002, s. 1.

⁽²⁾ EYVL C 13, 18.1.2003, s. 2.

- (27) Pienillä ja keskisuurilla yrityksillä on tärkeä rooli Euroopan taloudessa. Toistaiseksi niiden osallistuminen Leonardo da Vinci -ohjelmaan on kuitenkin ollut vähäistä. Olisi ryhdyttävä toimiin yhteisön tällaisia yrityksiä koskevien toimien houkuttavuuden lisäämiseksi, erityisesti varmistamalla, että oppisopimusoppilaille tarjoutuu enemmän mahdollisuuksia liikkuvuuteen. Olisi luotava sopivia järjestelyjä tällaisen liikkuvuuden tulosten tunnustamiseksi samaan tapaan kuin Erasmus-ohjelmassa.
- (28) Koska Euroopassa työkomennuksilla olevien ja liikkuvien työntekijöiden lasten kohtaamat koulutukselliset haasteet ovat erityisluonteisia, lasten tarpeisiin vastaavia Comenius-ohjelman kansainvälisiä toimia olisi hyödynnettävä mahdollisimman hyvin.
- (29) Liikkuvuuden lisääntymiseen kaikkialla Euroopassa olisi liitettävä koulutuksen laadun jatkuva parantaminen.
- (30) Jotta voidaan vastata lisääntyneeseen tarpeeseen tukea Euroopan tasoista toimintaa, jolla kyseiset poliittiset tavoitteet pyritään saavuttamaan, tukea monialaista toimintaa kielten sekä tieto- ja viestintätekniikan aloilla sekä tehostaa ohjelman tulosten levittämistä ja hyödyntämistä, neljää alakohtaista alaohjelmaa olisi täydennettävä poikittaisohjelmalla.
- (31) Jotta voidaan vastata Euroopan yhdentymisprosessia ja sen etenemistä koskevan tiedon ja vuoropuhelun kasvavaan tarpeeseen, on tärkeää parantaa tämän alan opetuksen, tutkimuksen ja pohdinnan laatua tukemalla Euroopan yhdentymisprosessin tutkimukseen erikoistuneita korkeakouluja, yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen aloilla toimivia eurooppalaisia järjestöjä sekä Jean Monnet -toimea.
- (32) Tämän päätöksen on oltava sanamuodoltaan riittävän joustava, jotta Elinikäisen oppimisen ohjelman toimia voidaan tarvittaessa mukauttaa muuttuviin tarpeisiin vuosina 2007–2013 ja jotta voidaan välttää Sokrates- ja Leonardo da Vinci -ohjelmien aiempien vaiheiden tarpeettoman yksityiskohtaiset säännökset.
- (33) Perustamissopimuksen 3 artiklan 2 kohdan mukaan yhteisön on määrä pyrkiä poistamaan eriarvoisuutta miesten ja naisten välillä sekä edistämään miesten ja naisten välistä tasa-arvoa.
- (34) Perustamissopimuksen 151 artiklan mukaan yhteisön on määrä ottaa kulttuuriin liittyvät näkökohdat huomioon muiden perustamissopimuksen määräysten mukaisessa toiminnassaan, erityisesti kulttuuriensa monimuotoisuuden vaalimiseksi ja edistämiseksi. Kulttuurin ja koulutuksen välisiin synergiavaikutuksiin olisi kiinnitettävä erityistä huomiota. Myös kulttuurien välistä vuoropuhelua olisi kannustettava.
- (35) On tarpeen edistää aktiivista kansalaisuutta ja ihmisoikeuksien ja demokratian kunnioitusta ja tehostaa kaikenlaisen syrjäytymisen, myös rasmin ja muukalaisvihan, vastaisia toimia.
- (36) Ohjelman kaikkien osien täytäntöönpanossa olisi laajennettava heikossa asemassa oleviin ryhmiin kuuluvien osallistumismahdollisuuksia ja aktiivisesti paneuduttava vammaisten erityistarpeisiin oppimisen yhteydessä myös myöntämällä suurempia avustuksia vammaisten osallistujien lisäkustannusten kattamiseksi ja tarjoamalla tukea viittomakielen ja sokeainkirjoituksen oppimiseen ja käyttämiseen.
- (37) Olisi otettava huomioon Euroopan liikuntakasvatuksen teemavuoden (2004) saavutukset sekä oppilaitosten ja urheiluseurojen välisen yhteistyön mahdolliset kasvatukselliset edut, joita korostettiin kyseisenä vuonna.
- (38) Euroopan unionin liittymisehdokasmaat ja Euroopan talousalueeseen kuuluvat EFTA-maat voivat osallistua yhteisöohjelmiin yhteisön ja kyseisten maiden välillä allekirjoitettavien sopimusten mukaisesti.
- (39) Thessalonikissa 19 ja 20 päivänä kesäkuuta 2003 kokoon-tunut Eurooppa-neuvosto vahvisti neuvoston Länsi-Balkanista 16 päivänä kesäkuuta 2003 tekemät päätelmät, myös niiden liitteen "Länsi-Balkania koskeva Thessalonikin toimintasuunnitelma: kohti yhdyntävää Eurooppaa". Liitteen mukaan vakautus- ja assosiaatioprosessiin kuuluville maille olisi annettava mahdollisuus osallistua yhteisöohjelmiin yhteisön ja kyseisten maiden välillä tehtävien puitesopimusten perusteella.
- (40) Yhteisö ja Sveitsin valaliitto ovat ilmoittaneet aikomuksesaan aloittaa neuvottelut sopimusten tekemiseksi yhteiseen etuun kuuluvilla aloilla, joita ovat esimerkiksi yleissivistävää ja ammatillista koulutusta sekä nuorisoa koskevat yhteisö-ohjelmat.
- (41) Komission ja jäsenvaltioiden olisi yhteistyössä säännöllisesti seurattava ja arvioitava Elinikäisen oppimisen ohjelman täytäntöönpanoa, jotta ohjelmaa voidaan tarvittaessa mukauttaa erityisesti toimenpiteiden toteutuksen tärkeysjärjestystä muuttamalla. Arviointiin pitäisi sisältyä riippumattomien ja puolueettomien tahojen tekemä ulkoinen arviointi.
- (42) Sokrates-ohjelman täytäntöönpanoa käsittelevässä 28 päivänä helmikuuta 2002 antamassaan päätöslauselmassa ⁽¹⁾ Euroopan parlamentti kiinnitti huomiota pienten tukien saajille aiheutuviin suhteettoman raskaisiin hallintomenetelyihin ohjelman toisessa vaiheessa.

⁽¹⁾ EYVL C 293 E, 28.11.2002, s. 103.

(43) On sovellettava Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25 päivänä kesäkuuta 2002 annettua neuvoston asetusta (EY, Euratom) N:o 1605/2002 ⁽¹⁾ ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 soveltamissäännöistä 23 päivänä joulukuuta 2002 annettua komission asetusta (EY, Euratom) N:o 2342/2002 ⁽²⁾, joilla turvataan yhteisön taloudelliset edut. Soveltamisessa on otettava huomioon yksinkertaisuuden ja johdonmukaisuuden periaatteet budjettivälineiden valinnassa, niiden tapausten määrän rajoittaminen, joissa komissiolla säilyy välitön toteuttamis- ja hallinnointivastuu, ja resurssien määrän säilyminen oikeasuhtaisena verrattuna resurssien käytöstä johtuvaan hallinnolliseen kuormitukseen.

(44) Ohjelman tehokas täytäntöönpano edellyttää hallinnollisten menettelyjen merkittävää yksinkertaistamista. Hallintoa ja tilinpidon koskevat velvoitteet olisi suhteutettava apurahan suuruuteen.

(45) Olisi myös toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä sääntöjen vastaisuuksien ja petosten estämiseksi sekä ryhdyttävä tarvittaessa toimiin menetettyjen, aiheettomasti maksettujen tai väärinkäytettyjen varojen takaisinperimiseksi.

(46) On paikallaan huolehtia Elinikäisen oppimisen ohjelman asianmukaisesta päättämisestä etenkin siltä osin kuin kyse on ohjelman monivuotisten hallinnointijärjestelyjen jatkamisesta, kuten teknisen ja hallinnollisen avun rahoituksesta. Teknisellä ja hallinnollisella avulla olisi tarvittaessa varmistettava 1 päivästä tammikuuta 2014 lähtien vuoden 2013 lopussa vielä keskeneräisten toimien hallinnointi, seuranta- ja tilintarkastustoimet mukaan luettuina.

(47) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän päätöksen tavoitetta eli koulutuksen laatua edistävää eurooppalaista yhteistyötä monenvälisten kumppanuuksien, kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteisön laajuisen tiedonvaihdon tarpeellisuuden vuoksi, vaan tämä tavoite voidaan toimien ja toimenpiteiden luonteen vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä EY:n perustamissopimuksen 5 artiklassa tarkoitetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä päätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

(48) Tässä päätöksessä vahvistetaan ohjelman koko keston ajaksi rahoituspuitteet, joita budjettivallan käyttäjän on talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja moitteettomasta varainhoidosta Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välillä 17 päivänä toukokuuta 2006 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen ⁽³⁾ 37 kohdan mukaisesti käytettävä ensisijaisena ohjeena vuosittaisessa talousarvion menettelyssä.

(49) Tämän päätöksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY ⁽⁴⁾ mukaisesti,

OVAT PÄÄTTÄNEET SEURAAVAA:

I OSASTO

YLEISET SÄÄNNÖKSET

I LUKU

Elinikäisen oppimisen ohjelma

1 artikla

Elinikäisen oppimisen ohjelman perustaminen

1. Tällä päätöksellä perustetaan ohjelma, joka koskee yhteisön toimintaa elinikäisen oppimisen alalla, jäljempänä 'Elinikäisen oppimisen ohjelma'.

2. Elinikäisen oppimisen ohjelman yleisenä tavoitteena on edistää elinikäisen oppimisen avulla yhteisön kehittymistä edistyneenä osaamiseen perustuvana yhteiskuntana, jonka talouskehitys on kestävä, jossa luodaan uusia ja parempia työpaikkoja, jossa sosiaalinen yhteenkuuluvuus on entistä suurempi ja jossa samalla varmistetaan ympäristön asianmukainen suojele tulevia sukupolvia varten. Sen tavoitteena on erityisesti tukea yhteisön koulutusjärjestelmien välistä vaihtoa, yhteistyötä ja liikkuvuutta siten, että järjestelmistä tulee laatunsa osalta maailmanlaajuisia esimerkkejä.

3. Elinikäisen oppimisen ohjelman erityistavoitteet ovat seuraavat:

- myötävaikuttaa laadukkaasti elinikäisen oppimisen kehittämiseen ja edistää tämän alan järjestelmien ja toimintatapojen hyvää suorituskykyä, innovatiivisuutta ja eurooppalaista ulottuvuutta;
- tukea elinikäisen oppimisen eurooppalaisen alueen toteuttamista;
- auttaa parantamaan jäsenvaltioissa tarjottavien elinikäisen oppimisen mahdollisuuksien laatua, kiinnostavuutta ja saatavuutta;
- lisätä elinikäisen oppimisen vaikutusta sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen, aktiiviseen kansalaisuuteen, kulttuurien väliseen vuoropuheluun, sukupuolten tasa-arvoon sekä itsensä kehittämiseen ja toteuttamiseen;
- myötävaikuttaa luovuuden, kilpailukykyyn, työllistävyyden ja yrittäjähengen lisääntymiseen;

⁽⁴⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23, päätös sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2006/512/EY (EUVL L 200, 22.7.2006, s. 11).

⁽¹⁾ EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 357, 31.12.2002, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY, Euratom) N:o 1248/2006 (EUVL L 227, 19.8.2006, s. 3).

⁽³⁾ EUVL C 139, 14.6.2006, s. 1.

- f) myötävaikuttaa elinikäisen oppimisen mahdollisuuksien käytön lisääntymiseen kaikenikäisten ihmisten, myös erityistarpeita omaavien ja heikommassa asemassa olevien henkilöiden, parissa riippumatta heidän sosioekonomisesta taustastaan;
- g) edistää kieltenoppimista ja kielellistä monimuotoisuutta;
- h) tukea tieto- ja viestintätekniikkaan perustuvien, elinikäiseen oppimiseen sovellettavien innovatiivisten sisältöjen, palveluiden, opetusmenetelmien ja toimintatapojen kehittämistä;
- i) kehittää elinikäisen oppimisen asemaa luotaessa ihmisoikeuksien ja demokratian ymmärtämiseen ja kunnioittamiseen perustuvaa tunnetta Euroopan kansalaisuudesta sekä kannustettaessa suvaitsevaisuuteen ja muiden kansojen ja kulttuurien kunnioittamiseen;
- j) edistää laadunvarmistusta koskevaa yhteistyötä kaikilla koulutuksen aloilla Euroopassa;
- k) tukea tulosten, innovatiivisten tuotteiden ja prosessien optimaalista käyttöä sekä vaihtaa hyviä toimintatapoja Elinikäisen oppimisen ohjelman kattamilla aloilla, jotta yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen laatua voitaisiin parantaa.
4. Liitteessä esitettyjen hallinnollisten säännösten mukaisesti Elinikäisen oppimisen ohjelma tukee ja täydentää jäsenvaltioiden toimintaa, ja siinä otetaan täysin huomioon jäsenvaltioiden vastuu koulutusjärjestelmien sisällöstä sekä niiden kulttuurinen ja kielellinen monimuotoisuus.
5. Kuten 3 artiklassa säädetään, Elinikäisen oppimisen ohjelman tavoitteisiin pyritään panemalla täytäntöön neljä alakoh- taista ohjelmaa, yksi poikittaisohjelma ja Jean Monnet -ohjelma, jäljempänä yhteisesti 'alaohjelmat'.
6. Tätä päätöstä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2007 31 päivään joulukuuta 2013. Valmistelevia toimenpiteitä 9 artik- lan mukaiset komission päätökset mukaan luettuina voidaan toteuttaa tämän päätöksen voimaantulosta lähtien.

2 artikla

Määritelmät

Tässä päätöksessä tarkoitetaan

- 'esikoululla' organisoitua koulutustoimintaa, johon osallis- tutaan ennen oppivelvollisuuskoulun alkamista;
- 'oppilaalla' henkilöä, joka on otettu oppilaaksi kouluun;
- 'koululla' kaikenikäisiä yleissivistävää (esikoulutason, perus- tai toisen asteen), ammatillista tai teknistä koulutusta antavia oppilaitoksia sekä poikkeuksellisesti kieltenoppimi- sen edistämiseen tähtäävien toimenpiteiden yhteydessä viralliseen koulujärjestelmään kuulumattomia, oppisopi- muskoulutusta tarjoavia laitoksia;
- 'opettajilla ja opetushenkilöstöllä' henkilöitä, jotka ovat työtehtäviensä kautta suoraan osallisina jäsenvaltioiden koulutusprosessissa;
- 'kouluttajilla' henkilöitä, jotka ovat työtehtäviensä kautta suoraan osallisina jäsenvaltioiden ammatillisessa koulutus- prosessissa;
- 'opiskelijalla' henkilöä, joka on kirjoittautunut korkeakou- luun suorittaakseen millä tahansa opintoalalla tunnustet- tuun korkea-asteen tutkintoon tai muuhun tunnustettuun korkea-asteen ammattipätevyyteen johtavia korkea-asteen opintoja, tohtoritaso mukaan luettuna;
- 'harjoittelijalla' henkilöä, joka saa ammatillista koulutusta joko oppilaitoksessa tai koulutusorganisaatiossa tai työpai- kalla;
- 'aikuisopiskelijalla' opiskelijaa, joka osallistuu aikuiskoulu- tukseen;
- 'työmarkkinoilla olevilla henkilöillä' työntekijöitä, itsenäisiä ammatinharjoittajia tai työhön käytettävissä olevia henki- löitä;
- 'korkeakoululla'
 - korkeakoulutusta tarjoavaa kansallisen lainsäädännön tai käytännön mukaista oppilaitosta, jossa voi suorit- taan tunnustetun korkea-asteen tutkinnon tai muun tunnustetun korkea-asteen ammattipätevyyden, riip- pumatta siitä, mitä nimitystä tällaisesta oppilaitoksesta kyseisessä jäsenvaltiossa käytetään;
 - kansallisen lainsäädännön tai käytännön mukaista laitosta, joka tarjoaa korkea-asteen ammatillista kou- lutusta;
- 'yhteisillä maisteriohjelmilla' korkea-asteen maisteriohjel- mia,
 - joissa mukana on vähintään kolme korkeakoulua kolmesta eri jäsenvaltiosta;
 - joiden opinto-ohjelmaan sisältyy opiskelujakso vähin- tään kahdessa kyseisistä kolmesta korkeakoulusta;
 - joissa sovelletaan eurooppalaiseen opintosuoritusten ja arvosanojen siirtojärjestelmään ECTS:ään perustuvia tai sen kanssa yhteensopivia menettelyjä kumppa- nioppilaitoksissa suoritettujen opintojaksojen tunnus- tamiseksi;
 - joiden tuloksena ohjelmaan osallistuvat oppilaitokset myöntävät jäsenvaltioiden tunnustamia tai hyväksy- miä yhteistutkintoja, kaksoistutkintoja tai usean tutkinnon yhdistelmiä;
- 'ammatillisella koulutuksella' kaikkea sellaista ammatillista peruskoulutusta, myös teknistä ja ammattiopetusta sekä oppisopimusjärjestelmiä, jotka kuuluvat osana kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten tunnustamaan

- ammattitutkintoon, sekä kaikkea sellaista ammatillista jatko- ja täydennyskoulutusta, johon työntekijä ryhtyy työelämässä ollessaan;
13. 'aikuiskoulutuksella' kaikkia muun kuin ammatillisen aikuiskoulutuksen muotoja, jotka voivat kuulua virallisen tai epävirallisen koulutuksen taikka arkioppimisen piiriin;
 14. 'opintovierailulla' lyhytkestoista vierailua, jonka tarkoituksena on jonkin elinikäiseen oppimiseen liittyvän näkökohdan opiskelu toisessa jäsenvaltiossa;
 15. 'liikkuvuudella' oleskelua tietyn ajan toisessa jäsenvaltiossa sellaista opiskelua, työkokemuksen hankkimista, muuta oppimis- tai opetustoimintaa tai asiaan liittyvää hallinnollista toimintaa varten, jota tuetaan tarvittaessa kohdemaan kielen tai työkielen valmennus- tai kertauskursseilla;
 16. 'harjoittelulla' toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevassa yrityksessä tai organisaatiossa vietettyä ajanjaksoa, jota tuetaan tarvittaessa kohdemaan kielen tai työkielen valmennus- tai kertauskursseilla ja jonka tavoitteena on edistää henkilöiden mukautumista yhteisön laajuisten työmarkkinoiden vaatimuksiin, hankkia tietty taito ja parantaa kyseessä olevan maan taloudellisen ja sosiaalisen kulttuurin tuntemusta samalla, kun saadaan työkokemusta;
 17. 'yksipuolisella' toimintaa, johon osallistuu ainoastaan yksi laitos;
 18. 'kahdenvälisellä' toimintaa, johon osallistuu kumppaneita kahdesta jäsenvaltiosta;
 19. 'monenvälisellä' toimintaa, johon osallistuu kumppaneita vähintään kolmesta jäsenvaltiosta; komissio voi pitää monenvälisinä järjestöjä tai muita tahoja, joissa on jäseniä kolmesta tai useammasta jäsenvaltiosta;
 20. 'kumppanuudella' eri jäsenvaltioissa sijaitsevien laitoksien tai organisaatioiden ryhmän kahden- tai monenvälistä sopimusta, jonka tarkoituksena on elinikäiseen oppimiseen liittyvien yhteisten eurooppalaisten toimintojen toteuttaminen;
 21. 'verkostolla' tietyllä elinikäisen oppimisen alalla, tieteenalalla tai sektorilla toimivien tahojen virallista tai epävirallista ryhmittymää;
 22. 'hankkeella' organisaatioiden tai laitosten muodostaman virallisen tai epävirallisen ryhmittymän yhdessä kehittämää tiettyyn tulokseen tähtäävää yhteistyötä;
 23. 'hankkeen koordinaattorilla' organisaatiota tai laitosta, joka vastaa siitä, että monenvälinen ryhmittymä toteuttaa hankkeen;
 24. 'hankekumppaneilla' monenvälisen ryhmittymän muodostavia organisaatioita tai laitoksia koordinaattoria lukuun ottamatta;
 25. 'yrityksellä' julkisen tai yksityisen sektorin taloudellista toimintaa harjoittavaa yritystä riippumatta siitä, mikä on sen koko, oikeudellinen asema tai toimiala, osuus- ja yhteisötalous mukaan luettuna;
 26. 'työmarkkinaosapuolilla' jäsenvaltion tasolla kansallisen lainsäädännön ja/tai käytännön mukaisia työntekijä- ja työnantajajärjestöjä ja yhteisön tasolla työntekijä- ja työnantajajärjestöjä, jotka osallistuvat yhteisön tason sosiaaliseen vuoropuheluun;
 27. 'ohjauksella ja neuvonnalla' erityyppisiä toimintoja, kuten tiedottamista, arviointia, perehdyttämistä ja neuvontaa, joilla oppijoita, opettajia ja muuta henkilöstöä autetaan koulutusohjelmia ja työllistymismahdollisuuksia koskevien valintojen tekemisessä;
 28. 'tulosten levittämisellä ja hyödyntämisellä' toimintoja, joilla pyritään varmistamaan, että Elinikäisen oppimisen ohjelman ja sitä edeltävien ohjelmien tulokset tunnustetaan asianmukaisesti, niitä tuodaan esille ja niitä sovelletaan laajalti;
 29. 'elinikäisellä oppimisella' kaikkea sellaista ihmisen koko elinikänsä aikana hankkimaa koulutusta, virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuolella annettavaa epävirallista koulutusta ja arkioppimista, jonka tuloksena henkilökohtaiset, kansalaisuuteen liittyvät, sosiaaliset ja/tai työhön liittyvät tiedot, taidot ja pätevyudet paranevat. Siihen sisältyy ohjaus- ja neuvontapalveluiden tarjoaminen.

3 artikla

Alaohjelmat

1. Alakohtaiset alaohjelmat ovat seuraavat:
 - a) Comenius-ohjelma, joka kohdistuu kaikkien esikoulu- ja kouluopetuksessa olevien opetus- ja oppimistarpeisiin toisen asteen loppuun saakka sekä tällaista koulutusta tarjoaviin laitoksiin ja organisaatioihin;
 - b) Erasmus-ohjelma, joka kohdistuu virallisessa korkeakoulutuksessa sekä korkea-asteen ammatillisessa koulutuksessa olevien opetus- ja oppimistarpeisiin kurssin pituudesta tai suoritettavasta tutkinnosta riippumatta, tohtorin tutkintoon johtavat opinnot mukaan luettuina, sekä tällaista koulutusta tarjoaviin tai sitä edistäviin laitoksiin ja organisaatioihin;
 - c) Leonardo da Vinci -ohjelma, joka kohdistuu kaikkien ammatillisessa koulutuksessa olevien opetus- ja oppimistarpeisiin korkea-asteen koulutusta lukuun ottamatta sekä tällaista koulutusta tarjoaviin tai sitä edistäviin laitoksiin ja organisaatioihin;
 - d) Grundtvig-ohjelma, joka kohdistuu kaikkien aikuiskoulutuksessa olevien opetus- ja oppimistarpeisiin sekä tällaista koulutusta tarjoaviin tai sitä edistäviin laitoksiin ja organisaatioihin.
2. Poikittainen ohjelma käsittää seuraavat neljä avaintoimea:

- a) elinikäistä oppimista koskeva toimintapoliittinen yhteistyö ja innovointi;
- b) kieltenoppimisen edistäminen;
- c) tieto- ja viestintätekniikkaan perustuvien elinikäiseen oppimiseen sovellettavien innovatiivisten sisältöjen, palveluiden, opetusmenetelmien ja toimintatapojen kehittäminen;
- d) ohjelman ja asiaan liittyvien aiempien ohjelmien yhteydessä tuetuista toimista saatujen tulosten levittäminen ja hyödyntäminen sekä hyvien toimintatapojen vaihto.

3. Jean Monnet -ohjelmasta tuetaan laitoksia ja toimintoja Euroopan yhdentymisen alalla. Ohjelma käsittää seuraavat kolme avaintoimea:

- a) Jean Monnet -toimi;
- b) toiminta-avustukset tietyille Euroopan yhdentymiseen liittyviä kysymyksiä käsitteleville laitoksille;
- c) toiminta-avustukset koulutuslalla toimiville muille eurooppalaisille laitoksille ja järjestöille.

4 artikla

Pääsy elinikäisen oppimisen ohjelmaan

Elinikäisen oppimisen ohjelma on suunnattu seuraaville:

- a) oppilaat, opiskelijat, harjoittelijat ja aikuisopiskelijat;
- b) elinikäisen oppimisen alalla toimivat opettajat, kouluttajat ja muu henkilöstö;
- c) työmarkkinoilla olevat henkilöt;
- d) laitokset tai organisaatiot, jotka tarjoavat oppimismahdollisuuksia Elinikäisen oppimisen ohjelman yhteydessä tai sen alaohjelmien puitteissa;
- e) elinikäisen oppimisen järjestelmistä ja toimintalinjoista vastaavat henkilöt ja elimet paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla;
- f) yritykset ja työmarkkinaosapuolet sekä niiden järjestöt kaikilla tasoilla, myös kauppajärjestöt sekä kauppa- ja teollisuuskomiteat;
- g) elinikäisen oppimisen alan ohjausta, neuvontaa ja tietopalveluita tarjoavat elimet;
- h) elinikäisen oppimisen alalla toimivat järjestöt, opiskelijoiden, harjoittelijoiden, oppilaiden, opettajien, vanhempien ja aikuisopiskelijoiden järjestöt mukaan luettuina;
- i) elinikäiseen oppimiseen liittyviä kysymyksiä tarkastelevat tutkimuskeskukset ja -elimet;

- j) voittoa tavoittelemattomat järjestöt, vapaaehtoisjärjestöt ja kansalaisjärjestöt.

5 artikla

Yhteisön toimet

1. Elinikäisen oppimisen ohjelma käsittää tuen seuraaville toimille:

- a) elinikäiseen oppimiseen osallistuvien henkilöiden liikkuvuus;
- b) kahden- ja monenväliset kumppanuudet;
- c) monenväliset hankkeet, jotka on suunniteltu erityisesti koulutusjärjestelmien laadun edistämiseksi kansainvälisen innovaatioiden siirron avulla;
- d) yksipuoliset ja kansalliset hankkeet;
- e) monenväliset hankkeet ja -verkostot;
- f) elinikäiseen oppimiseen liittyvien toimintalinjojen ja järjestelmien tarkastelu ja analysointi, viitemateriaalin — myös tutkimusten, tilastojen, analyysien ja indikaattorien — kehittäminen ja säännöllinen tarkistaminen, tutkintojen ja aiempien opintosuoritusten tarkastusta ja tunnustamista tukevat toimet sekä yhteistyötä laadunvarmistuksessa tukevat toimet;
- g) toiminta-avustukset Elinikäisen oppimisen ohjelman alalla toimivien laitosten ja järjestöjen tiettyihin toiminta- ja hallintokustannuksiin;
- h) muut Elinikäisen oppimisen ohjelman tavoitteiden edistämiseen tähtäävät aloitteet ("liitännäistoimenpiteet").

2. Yhteisön tukea voidaan myöntää tässä artiklassa esitettyihin toimiin liittyviin valmisteleisiin vierailuihin.

3. Komissio voi järjestää seminaareja, keskustelutilaisuuksia tai kokouksia, joilla edistetään Elinikäisen oppimisen ohjelman täytäntöönpanoa, sekä toteuttaa asianmukaisia tiedotus-, julkaisu- ja levitystoimia ja toimia ohjelman tunnettuuden lisäämiseksi sekä ohjelman seuranta- ja arviointitoimia.

4. Tässä artiklassa tarkoitetut toimet voidaan toteuttaa ehdotus- tai tarjouspyyntöjen kautta tai komissio voi panna ne suoraan täytäntöön.

6 artikla

Komission ja jäsenvaltioiden tehtävät

1. Komissio varmistaa Elinikäisen oppimisen ohjelmaan kuuluvien yhteisön toimien toimivan ja tehokkaan täytäntöönpanon.

2. Jäsenvaltioiden on

a) toteutettava tarvittavat toimenpiteet, joilla varmistetaan Elinikäisen oppimisen ohjelman tehokas täytäntöönpano jäsenvaltioissa siten, että kaikki elinikäisen oppimisen alaan liittyvät osapuolet osallistuvat toimintaan kunkin maan käytännön tai lainsäädännön mukaisesti;

b) perustettava tai nimettävä tarkoituksenmukainen rakenne (kansalliset toimistot) Elinikäisen oppimisen ohjelman toimien täytäntöönpanon, myös talousarvion, hallinnoimiseksi koordinoitusti kansallisella tasolla asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 54 artiklan 2 kohdan c alakohdan sekä asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 38 artiklan säännösten sekä seuraavassa esitettyjen perusteiden mukaisesti sekä valvottava kyseisen rakenteen toimintaa:

i) Kansalliseksi toimistoksi perustettavan tai nimettävän organisaation on oltava oikeushenkilö tai osa yhteisöä, joka on oikeushenkilö, ja siihen on sovellettava kyseisen jäsenvaltion lainsäädäntöä. Kansalliseksi toimistoksi ei voida nimetä ministeriötä.

ii) Jokaisella kansallisella toimistolla on oltava riittävästi henkilöstöä tehtäviensä suorittamiseen, ja henkilöstöllä on oltava koulutusalan kansainväliseen yhteistyöhön perustuvassa työympäristössä tarvittava ammatti- ja kielitaito.

iii) Sillä on oltava asianmukainen infrastruktuuri erityisesti tietotekniikan ja viestinnän aloilla.

iv) Sen on toimittava sellaisessa hallintoympäristössä, jossa se kykenee hoitamaan tehtävänsä asianmukaisesti ja välttämään eturistiriidat.

v) Sen on kyettävä soveltamaan yhteisön tasolla vahvistettuja varainhoitoa koskevia sääntöjä ja sopimusehtoja.

vi) Sen on annettava riittävät, mielellään viranomaisen antamat rahoitusvakuudet, ja sen hallintokapasiteetin on oltava riittävä sen hallinnoitavaksi annettavien yhteisön varojen tasoon nähden;

c) vastattava siitä, että b alakohdassa tarkoitettut kansalliset toimistot hallinnoivat asianmukaisesti niille hankkeisiin annettavaa tukea varten siirrettyjä varoja, ja erityisesti siitä, että kansalliset toimistot noudattavat periaatteita, jotka koskevat avoimuutta, yhtäläistä kohtelua ja muista yhteisön lähteistä tulevan päällekkäisen rahoituksen välttämistä sekä velvollisuutta valvoa hankkeita ja periä takaisin varat, jotka edunsaajien on määrä palauttaa;

d) toteutettava tarvittavat toimet, joilla varmistetaan b alakohdassa tarkoitetuissa kansallisissa toimistoissa tehtävät asianmukaiset tarkastukset ja rahoitusvalvonta, ja erityisesti

i) toimitettava komissiolle ennen kansallisen toimiston toiminnan aloittamista tarvittavat takeet toimistossa moitteettoman varainhoidon sääntöjen mukaisesti sovellettavien menettelyjen, valvontajärjestelmien, tilinpitojärjestelmien sekä julkisia hankintoja ja avustusten myöntämistä koskevien menettelyjen olemassaolosta, asianmukaisuudesta ja moitteettomasta toiminnasta;

ii) toimitettava komissiolle vuosittain takeet kansallisten toimistojen rahoitusjärjestelmien ja -menettelyjen luotettavuudesta ja niiden tilien moitteettomuudesta;

e) jos b alakohdan mukaisesti perustetun tai nimetyn kansallisen toimiston todetaan syyllistyneen sääntöjenvastaisuuteen, laiminlyöntiin tai petokseen ja jos tämä johtaa siihen, että komission saatavia kansalliselta toimistolta ei saada perittyä kokonaan takaisin, vastattava varoista, joita ei saada takaisin;

f) nimettävä komission pyynnöstä ne oppimismahdollisuuksia tarjoavat laitokset tai organisaatiot tai tällaisten laitosten tai organisaatioiden tyypit, joiden katsotaan olevan kelpoisia osallistumaan Elinikäisen oppimisen ohjelmaan niiden omalla alueella;

g) pyrittävä toteuttamaan kaikki asianmukaiset toimenpiteet, joilla pyritään poistamaan Elinikäisen oppimisen ohjelman moitteetonta toimintaa haittaavat oikeudelliset ja hallinnolliset esteet;

h) toteutettava toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että mahdollinen yhteisvaikutus muiden yhteisöohjelmien ja rahoitusvälineiden sekä muiden kyseisessä jäsenvaltiossa toteutettavien asiaan liittyvien ohjelmien kanssa toteutuu kansallisella tasolla.

3. Komissio varmistaa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa

a) että koulutuksen ja elinikäisen oppimisen alan aiempien ohjelmien yhteydessä toteutetuista toimista siirrytään sujuvasti Elinikäisen oppimisen ohjelman puitteissa toteutettaviin toimiin;

b) yhteisön taloudellisten etujen riittävän suojan ottamalla käyttöön tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia toimenpiteitä, hallinnollisia tarkastuksia ja seuraamuksia;

c) Elinikäisen oppimisen ohjelmasta tuettavista toimista tiedottamisen laajalti, niitä koskevan julkisuuden ja jatko-toimet;

d) sellaisten saatavissa olevien tietojen keruun, analysoinnin ja käsittelyn, jotka ovat tarpeen ohjelman tuloksien ja vaikutusten arvioimiseksi sekä 15 artiklassa tarkoitettujen seuranta- ja arviointitoimien toteuttamiseksi;

e) koulutusohjelmien edellisen sukupolven ja tämän Elinikäisen oppimisen ohjelman tulosten levittämisen.

7 artikla

Kolmansien maiden osallistuminen

1. Elinikäisen oppimisen ohjelmaan voivat osallistua
 - a) ETA:an kuuluvat EFTA-maat ETA-sopimuksen määräysten mukaisesti;
 - b) ehdokasmaat, joita varten on laadittu liittymistä valmistele-
va strategia, näiden maiden kanssa tehdyissä, niiden yhteisön ohjelmiin osallistumista koskevissa puitesopimuk-
sissa vahvistettujen yleisten periaatteiden ja yleisten ehtojen
ja sääntöjen mukaisesti;
 - c) Länsi-Balkanin maat niiden yksityiskohtaisten sääntöjen
mukaisesti, jotka määrittävät näiden maiden kanssa tehtävien, niiden yhteisön ohjelmiin osallistumista koske-
vien puitesopimusten johdosta;
 - d) Sveitsin valaliitto tämän maan kanssa tehtävän kahdenvä-
lisen sopimuksen perusteella.
2. Edellä 3 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun Jean
Monnet -ohjelman avaintoimeen 1 voivat osallistua minkä
tahansa muun kolmannen maan korkeakoulut.
3. Elinikäisen oppimisen ohjelmaan osallistuvien kolmansien
maiden sovelletaan kaikkia niitä velvoitteita ja kyseisten maiden
on suoritettava kaikki ne tehtävät, jotka tässä päätöksessä on
vahvistettu jäsenvaltioiden osalta.

8 artikla

Kansainvälinen yhteistyö

Komissio voi Elinikäisen oppimisen ohjelman puitteissa ja
9 artiklan mukaisesti tehdä yhteistyötä kolmansien maiden ja
toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen, erityisesti Euroopan
neuvoston, Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön
(OECD) ja YK:n kasvatusta, tiede- ja kulttuurijärjestön (UNESCO)
kanssa.

II LUKU

Elinikäisen oppimisen ohjelman täytäntöönpano

9 artikla

Täytäntöönpanotoimenpiteet

1. Komissio päättää Elinikäisen oppimisen ohjelman täytän-
töönpanemiseksi tarvittavista seuraavassa mainittuja seikkoja
koskevista toimenpiteistä 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua
menettelyä noudattaen:
 - a) vuotuinen työsuunnitelma, mukaan lukien ensisijaiset
aiheet;

- b) vuotuiset määrärahat ja varojen jakautuminen alaohjelmien
kesken ja niiden sisällä;
- c) yleiset ohjeet alaohjelmien täytäntöönpanemiseksi (mukaan
lukien toimien luonnetta, kestoja ja rahoitustasoa koskevat
päätökset) sekä valintaperusteet ja -menettelyt;
- d) komission ehdotukset 33 artiklan 1 kohdan b ja c alakoh-
dassa tarkoitettuja monenvälisiä hankkeita ja verkostoja
koskevien hakemusten valintaa varten;
- e) komission ehdotukset sellaisten hakemusten valintaa var-
ten, jotka liittyvät 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa
tarkoitettuihin toimiin, joita tämän kohdan d alakohta ei
koske, ja 5 artiklan 1 kohdan f, g ja h alakohdassa
tarkoitettuihin toimiin, joiden osalta ehdotettu yhteisön tuki
on yli miljoona euroa;
- f) komission, jäsenvaltioiden ja kansallisten toimistojen roo-
lien ja vastuualueiden määrittäminen liitteessä esitetyn
kansallisen toimiston hallinnoiman menettelyn osalta;
- g) varojen jakautuminen jäsenvaltioiden kesken liitteessä
esitetyn kansallisen toimiston menettelyn mukaisesti hal-
linnoitaville toimille;
- h) järjestelyt Elinikäisen oppimisen ohjelman sisäisen johdon-
mukaisuuden varmistamiseksi;
- i) Elinikäisen oppimisen ohjelman ja alaohjelmien seuranta- ja
arviointimenettelyt sekä tulosten levittämiseen ja siirtämi-
seen liittyvät järjestelyt.

2. Kaikista täytäntöönpanotoimenpiteistä, jotka koskevat muita
kuin tämän artiklan 1 kohdassa mainittuja seikkoja, päätetään
10 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

10 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea, jäljempänä 'komitea'.
 2. Viitattaessa tähän kohtaan sovelletaan päätöksen 1999/468/EY
4 ja 7 artiklaa ja otetaan huomioon mainitun päätöksen 8 artikla.
- Päätöksen 1999/468/EY 4 artiklan 3 kohdassa säädetty määrä-
aika on kaksi kuukautta.
3. Viitattaessa tähän kohtaan sovelletaan päätöksen 1999/468/EY
3 ja 7 artiklaa ja otetaan huomioon mainitun päätöksen 8 artikla.
 4. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.
 5. Jäsenvaltioiden edustajina eivät saa toimia henkilöt, jotka
ovat 6 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen kansallis-
ten toimistojen palveluksessa tai vastuussa niiden toiminnasta.

11 artikla

Työmarkkinaosapuolet

1. Aina kun komiteaa kuullaan jossakin tämän päätöksen soveltamista koskevassa, ammatilliseen koulutukseen liittyvässä asiassa, komission yhteisön tasolla toimivien työmarkkinaosapuolten ehdotusten perusteella nimeämät työmarkkinaosapuolten edustajat voivat osallistua komitean työskentelyyn tarkkailijoina.

Näiden tarkkailijoiden määrän on oltava sama kuin jäsenvaltioiden edustajien määrä.

2. Tarkkailijoilla on oikeus pyytää, että heidän kantansa merkitään komitean kokouspöytäkirjaan.

12 artikla

Laaja-alaiset politiikat

Elinikäisen oppimisen ohjelman täytäntöönpanossa on kiinnitettävä asianmukaista huomiota sen varmistamiseen, että ohjelma tukee kaikin tavoin yhteisön laaja-alaisia politiikkoja, erityisesti

- a) lisäämällä tietoisuutta Euroopan kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden sekä monikulttuurisuuden merkityksestä sekä tarpeesta torjua rasismia, ennakkoluuloja ja muukalaisvihaa;
- b) järjestämällä koulutusmahdollisuuksia oppijoille, joilla on erityistarpeita, ja varsinkin helpottamalla heidän osallistumistaan yleisopetukseen;
- c) edistämällä naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä torjumalla kaikenlaista sukupuoleen, rotuun tai etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvaa syrjintää.

13 artikla

Johdonmukaisuus ja täydentävyys muihin politiikan aloihin nähden

1. Komissio varmistaa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, että tämä ohjelma sekä Koulutus 2010 -työohjelma ja yhteisön muut asianomaiset, erityisesti kulttuuria, tiedotusvälineitä, nuorisoa, tutkimusta ja kehitystä, työllisyyttä, tutkintojen tunnustamista, yritystoimintaa, ympäristöä sekä tieto- ja viestintätekniikkaa koskevat politiikat, välineet ja toimet ja yhteisön tilasto-ohjelma ovat keskenään yleisesti johdonmukaisia ja toisiaan täydentäviä.

Komissio varmistaa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, että Elinikäisen oppimisen ohjelmat toimivat tehokkaasti yhteen liittymistä valmistelevien yhteisön välineiden, muun kolmansien maiden kanssa tehtävän yhteistyön ja toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen puitteissa toteutettavien koulutusalan ohjelmien ja toimien kanssa.

2. Komissio tiedottaa komitealle säännöllisesti muista elinikäisen oppimisen alalla tehdyistä yhteisön aloitteista, myös yhteistyöstä kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa.

3. Komissio ja jäsenvaltiot ottavat Elinikäisen oppimisen ohjelmaan sisältyviä toimia täytäntöön pannessaan huomioon neuvoston hyväksymissä työllisyyttä koskevista yhdennetyissä suuntaviivoissa määritellyt painopistealueet osana kasvua ja työllisyyttä edistävän Lissabonin kumppanuuden toteuttamista.

4. Komissio pyrkii yhteistyössä eurooppalaisten työmarkkinaosapuolten kanssa kehittämään Elinikäisen oppimisen ohjelman sekä yhteisön tasolla, myös talouden eri aloilla, käytävän työmarkkinaosapuolten välisen vuoropuhelun asianmukaista yhteensovittamista.

5. Pannessaan täytäntöön Elinikäisen oppimisen ohjelmaa komissio tarvittaessa varmistaa, että Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus (Cedefop) antaa asianmukaista apua toimivaltaansa liittyvillä aloilla ja neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 337/75 ⁽¹⁾ säädettyjen järjestelyjen mukaisesti. Komissio voi tapauksen mukaan myös varmistaa Euroopan koulutussäätiön tuen säätiön toimivaltuuksien ja neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 1360/90 ⁽²⁾ säädettyjen järjestelyjen mukaisesti.

6. Komissio tiedottaa ammatillista koulutusta käsittelevälle neuvoa-antavalle komitealle säännöllisesti edistymisestä ammatillisen koulutuksen alalla.

III LUKU

Rahoitusta koskevat säännökset — Arviointi

14 artikla

Rahoitus

1. Tämän päätöksen täytäntöönpanoon varatuiksi ohjeelliseksi rahoituspuitteiksi seitsemän vuoden ajaksi 1 päivästä tammi-kuuta 2007 alkaen vahvistetaan 6 970 000 000 euroa. Näiden puitteiden rajoissa on Comenius-, Erasmus-, Leonardo da Vinci- ja Grundtvig-ohjelmiin osoitettava vähintään liitteessä olevassa B jakson 11 kohdassa vahvistetut osuudet. Komissio voi muuttaa kyseisiä osuuksia 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti.

2. Enintään yksi prosentti Elinikäisen oppimisen ohjelman osuuksista voidaan käyttää tukemaan sellaisista kolmansista maista, jotka eivät osallistu Elinikäisen oppimisen ohjelmaan 7 artiklan säännösten mukaisesti, peräisin olevien kumppaneiden osallistumista Elinikäisen oppimisen ohjelman yhteydessä järjestettäviin kumppanuus-, hanke- ja verkostotoimiin.

3. Budjettivallan käyttäjä myöntää vuotuiset määrärahat rahoituskehyksen rajoissa.

⁽¹⁾ EYVL L 39, 13.2.1975, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 131, 23.5.1990, s. 1.

15 artikla

Seuranta ja arviointi

1. Komissio seuraa ja arvioi säännöllisesti yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa Elinikäisen oppimisen ohjelman toteutumista sen tavoitteisiin nähden.

2. Komissio järjestää Elinikäisen oppimisen ohjelman riippumattoman ulkopuolisen arvioinnin säännöllisesti ja julkaisee säännöllisesti tilastoja, joiden avulla edistymistä voidaan seurata.

3. Elinikäisen oppimisen ohjelman ja koulutusohjelmien aiempien vaiheiden seurannan ja arvioinnin tulokset on otettava huomioon ohjelman täytäntöönpanossa.

4. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle Elinikäisen oppimisen ohjelman täytäntöönpanoa koskevat raportit viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2010 sekä ohjelman vaikutuksia koskevat raportit viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2015.

5. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle

- a) väliarviointiraportin Elinikäisen oppimisen ohjelman täytäntöönpanon laadullisista ja määrällisistä näkökohdista, mukaan lukien analyysi saavutetuista tuloksista, viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2011;
- b) tiedonannon Elinikäisen oppimisen ohjelman jatkumisesta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2011;
- c) jälkiarviointiraportin viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2016.

II OSASTO

ALAOHJELMAT

I LUKU

Comenius-ohjelma

16 artikla

Pääsy Comenius-ohjelmaan

Elinikäisen oppimisen ohjelmaan kuuluva Comenius-ohjelma on suunnattu seuraaville:

- a) kouluopetuksessa olevat oppilaat toisen asteen loppuun saakka;
- b) koulut sellaisina kuin jäsenvaltiot määrittävät ne;
- c) opettajat ja muu henkilöstö kyseisissä kouluissa;
- d) järjestöt, voittoa tavoittelemattomat järjestöt, kansalaisjärjestöt ja kouluopetukseen osallistuvien edustajat;

- e) koulutuksen järjestämisestä paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla vastaavat henkilöt ja elimet;
- f) elinikäiseen oppimiseen liittyviä kysymyksiä tarkastelevat tutkimuskeskukset ja -elimet;
- g) korkeakoulut;
- h) elinikäiseen oppimiseen liittyvää ohjausta, neuvontaa ja tietopalveluja tarjoavat elimet.

17 artikla

Comenius-ohjelman tavoitteet

1. Edellä 1 artiklassa esitettyjen Elinikäisen oppimisen ohjelman tavoitteiden lisäksi Comenius-ohjelman erityisenä tavoitteena on
 - a) kehittää nuorten ja opetushenkilöstön keskuudessa Euroopan kulttuurien monimuotoisuuden ja kielten ja sen arvon tuntemista ja ymmärtämistä;
 - b) auttaa nuoria hankkimaan elämän perustaitoja ja pätevyys-ä, jotka ovat tarpeen heidän henkilökohtaisen kehityksensä, työllistymisensä ja aktiivisen Euroopan kansalaisuuden kannalta.
2. Comenius-ohjelman toiminnallisena tavoitteena on
 - a) parantaa oppilaiden ja opetushenkilöstön liikkuvuuden laatua ja lisätä sen määrää eri jäsenvaltioissa;
 - b) parantaa eri jäsenvaltioissa sijaitsevien koulujen välisten kumppanuuksien laatua ja lisätä niiden määrää siten, että vähintään 3 miljoonaa oppilasta osallistuu yhteisiin koulutustoimintoihin ohjelmakaudella;
 - c) kannustaa vieraiden nykykielten opiskeluun;
 - d) tukea tieto- ja viestintätekniikkaan perustuvien, elinikäiseen oppimiseen sovellettavien innovatiivisten sisältöjen, palveluiden, pedagogisten menetelmien ja toimintatapojen kehittämistä;
 - e) parantaa opettajankoulutuksen laatua ja edistää sen eurooppalaista ulottuvuutta;
 - f) tukea pedagogisten menetelmien ja koulujen hallinnon parannuksia.

18 artikla

Comenius-ohjelman toimet

1. Comenius-ohjelmasta voidaan tukea seuraavia toimia:
 - a) edellä 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu henkilöiden liikkuvuus. Tällaisen liikkuvuuden järjestämi-

seksi tai organisoinnin tueksi on toteutettava tarvittavat valmistelut toimet, ja on pyrittävä varmistamaan, että liikkuvuustoimintoihin osallistuvia henkilöitä valvotaan ja neuvotaan riittävästi ja että he saavat asianmukaista tukea.

Liikkuvuustoimintoja voivat olla

- i) oppilas- ja henkilöstövaihdot;
 - ii) oppilaiden kouluvierailujaksot ja opetushenkilöstön harjoittelujaksot oppilaitoksissa ja yrityksissä;
 - iii) opettajien ja muun opetushenkilöstön osallistuminen koulutukseen;
 - iv) liikkuvuus-, kumppanuus-, hanke- tai verkostotoimintaan liittyvät opintovierailut ja valmistelut vierailut;
 - v) opettajien ja tulevien opettajien toimiminen avustavina opettajina;
- b) edellä 5 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen kumppanuuksien kehittäminen:
- i) koulujen välillä, tavoitteena yhteisten oppimishankkeiden kehittäminen oppilaille ja heidän opettajilleen ("Comenius-koulukumppanuudet");
 - ii) mistä tahansa kouluopetuksen osasta vastaavien organisaatioiden välillä, tavoitteena alueellisen yhteistyön edistäminen, mukaan lukien yhteistyö raja-alueilla ("Comenius Regio -kumppanuudet");
- c) edellä 5 artiklan 1 alakohdan e alakohdassa tarkoitettujen monenväliset hankkeet. Hankkeiden tavoitteena voi olla
- i) parhaiden koulutuskäytäntöjen, myös uusien opetusmenetelmien tai -materiaalien kehittäminen, edistäminen ja levittäminen;
 - ii) Comenius-ohjelman piiriin kuuluville oppilaille sekä opettajille ja muulle henkilöstölle erityisesti suunnattujen tiedotus- ja ohjauspalveluiden kehittäminen tai niistä saatujen kokemusten vaihto;
 - iii) uusien opettajankoulutuskurssien tai kurssisisältöjen kehittäminen, edistäminen ja levittäminen;
- d) edellä 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen monenväliset verkostot. Verkostojen tavoitteena voi olla
- i) koulutuksen kehittäminen sillä tieteen- tai oppiainealalla, jolla verkostot toimivat, niiden omaksi ja laajemmalti koulutussektorin hyödyksi;
 - ii) asiaan liittyvien hyvien toimintatapojen ja innovaatioiden kehittäminen ja levitys;

iii) sisältötuen tarjoaminen muiden perustamille hankkeille ja kumppanuuksille;

iv) tarveanalyysin ja sen käytännön sovellusten kehittämisen edistäminen kouluopetuksen alalla;

e) edellä 5 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitettujen aloitteiden, joilla pyritään edistämään Comenius-ohjelman tavoitteita ("liitännäistoimenpiteet").

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen toimien toteuttamista koskevista yksityiskohdista päätetään 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

19 artikla

Comenius-ohjelmaan varattu määrä

Vähintään 80 prosenttia Comenius-ohjelmaan varatusta määrästä on käytettävä 18 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen liikkuvuuden ja 18 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen Comenius-kumppanuuksien tukemiseen.

II LUKU

Erasmus-ohjelma

20 artikla

Pääsy Erasmus-ohjelmaan

Elinikäisen oppimisen ohjelmaan kuuluva Erasmus-ohjelma on suunnattu seuraaville:

- a) kaikenmuotoisessa korkea-asteen koulutuksessa olevat opiskelijat ja harjoittelijat;
- b) korkeakoulut sellaisina kuin jäsenvaltiot määrittävät ne;
- c) kyseisten oppilaitosten opettajat, kouluttajat ja muu henkilöstö;
- d) järjestöt ja korkeakoulutukseen osallistuvien tahojen edustajat, asiaankuuluvat opiskelijoiden, yliopistojen, opettajien ja kouluttajien järjestöt mukaan luettuina;
- e) yritykset, työmarkkinaosapuolet ja muut työelämän edustajat;
- f) koulutuksen järjestämisestä paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla vastaavat julkiset ja yksityiset elimet, myös voittoa tavoittelemattomat järjestöt ja kansalaisjärjestöt;
- g) elinikäiseen oppimiseen liittyviä kysymyksiä tarkastelevat tutkimuskeskukset ja -elimet;

- h) elinikäiseen oppimiseen liittyvää ohjausta, neuvontaa ja tietopalveluja tarjoavat elimet.

21 artikla

Erasmus-ohjelman tavoitteet

1. Edellä 1 artiklassa esitettyjen Elinikäisen oppimisen ohjelman tavoitteiden lisäksi Erasmus-ohjelman erityistavoitteena on

- a) tukea eurooppalaisen korkeakoulutusalueen toteuttamista;
- b) lisätä korkeakoulutuksen ja korkea-asteen ammatillisen koulutuksen panosta innovointiprosessiin.

2. Erasmus-ohjelman toiminnallisena tavoitteena on

- a) parantaa opiskelijoiden ja opetushenkilöstön liikkuvuuden laatua ja lisätä sen määrää kaikkialla Euroopassa, jotta päästään siihen, että vuoteen 2012 mennessä vähintään 3 miljoonaa henkilöä on osallistunut Erasmus-ohjelman tai sitä edeltäneiden ohjelmien puitteissa järjestettyihin opiskelijoiden liikkuvuustoimiin;
- b) parantaa Euroopassa sijaitsevien korkeakoulujen monenvälisen yhteistyön laatua ja lisätä sen määrää;
- c) lisätä korkeakoulutuksesta ja korkea-asteen ammatillisesta koulutuksesta Euroopassa saatavien tutkintojen avoimuutta ja yhteensopivuutta;
- d) parantaa korkeakoulujen ja yritysten välisen yhteistyön laatua ja lisätä sen määrää;
- e) helpottaa korkea-asteen koulutuksen innovatiivisten käytäntöjen kehittämistä ja siirtoa, myös yhdestä osallistujamaasta toisiin;
- f) tukea tieto- ja viestintätekniikkaan perustuvien, elinikäiseen oppimiseen sovellettavien innovatiivisten sisältöjen, palveluiden, pedagogisten menetelmien ja toimintatapojen kehittämistä.

22 artikla

Erasmus-ohjelman toimet

1. Erasmus-ohjelmasta voidaan tukea seuraavia toimia:

- a) edellä 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu henkilöiden liikkuvuus. Liikkuvuustoimintoja voivat olla
- i) opiskelijoiden liikkuvuus, jonka tarkoituksena on opiskelu tai harjoittelu jäsenvaltioiden korkeakouluissa sekä harjoittelujaksot yrityksissä, koulutus- ja tutkimuskeskuksissa tai muissa organisaatioissa;

- ii) korkeakoulujen opetushenkilöstön liikkuvuus, jonka tarkoituksena on opettaminen tai kouluttautuminen ulkomailla sijaitsevassa kumppanilaitoksessa;

- iii) korkeakoulujen muun henkilöstön tai yritysten henkilöstön liikkuvuus, jonka tarkoituksena on kouluttaminen tai opettaminen;

- iv) monenväliseltä pohjalta järjestetyt Erasmus-intensiviohjelmat.

Tukea voidaan myöntää myös lähettävälle ja vastaanottaville korkeakouluille tai yrityksille toimiin, joilla pyritään varmistamaan laatu liikkuvuusjärjestelyjen kaikissa vaiheissa, alkeis- ja kertaustason kielikurssit mukaan luettuina;

- b) edellä 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen monenväliset hankkeet, jotka kohdistuvat muun muassa innovointiin, kokeiluihin ja hyvien toimintatapojen vaihtoon erityisten ja toiminnallisten tavoitteiden yhteydessä mainituilla aloilla;

- c) edellä 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen korkeakoulujen yhteenliittymien hallinnoimat monenväliset verkostot, jotka edustavat jotakin tieteenalaa tai poikkiteollista alaa ("temaattiset Erasmus-verkostot") ja jotka pyrkivät kehittämään uusia oppimiskäsitteitä ja -taitoja. Verkostoissa voi olla mukana myös muiden julkisten tahojen, yritysten tai järjestöjen edustajia;

- d) edellä 5 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitettujen muuten aloitteet, joilla pyritään edistämään Erasmus-ohjelman tavoitteita ("liitännäistoimenpiteet").

2. Edellä 1 kohdan a alakohdan i alakohdan mukaiseen liikkuvuuteen osallistuvia henkilöitä ("Erasmus-opiskelijoita") voivat olla

- a) korkeakoulujen opiskelijat, jotka ovat kirjoittautuneet vähintään toiselle vuodelle ja suorittavat opintojakson toisessa jäsenvaltiossa Erasmus-ohjelman liikkuvuustoimen puitteissa, riippumatta siitä, myönnetäänkö heille taloudellista tukea tästä ohjelmasta. Kyseiset jaksot on tunnustettava täysimääräisesti lähettävien ja vastaanottavien oppilaitosten välisen sopimusten nojalla. Vastaanottavat oppilaitokset eivät saa periä lukukausimaksuja kyseisiltä opiskelijoilta;

- b) opiskelijat, jotka ovat kirjoittautuneet yhteisiin maisteriohjelmiin ja osallistuvat liikkuvuustoimintoihin;

- c) korkeakoulujen opiskelijat, jotka osallistuvat harjoitteluun.

3. Edellä 1 kohdassa säädettyjen toimien toteuttamista koskevista yksityiskohdista päätetään 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna menettelyn mukaisesti.

23 artikla

Erasmus-ohjelmaan varattu määrä

Vähintään 80 prosenttia Erasmus-ohjelmaan varatusta määrästä on käytettävä 22 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettun liikkuvuuden tukemiseen.

III LUKU

Leonardo da Vinci -ohjelma

24 artikla

Pääsy Leonardo da Vinci -ohjelmaan

Elinikäisen oppimisen ohjelmaan kuuluva Leonardo da Vinci -ohjelma on suunnattu seuraaville ryhmille:

- a) ammatillisessa koulutuksessa olevat, korkea-asteen koulutusta lukuun ottamatta;
- b) työmarkkinoilla olevat henkilöt;
- c) koulutusta Leonardo da Vinci -ohjelman soveltamisalaan kuuluvilla aloilla järjestävät laitokset tai järjestöt;
- d) kyseisten laitosten tai järjestöjen opettajat, kouluttajat ja muu henkilöstö;
- e) järjestöt ja ammatilliseen koulutukseen osallistuvien tahojen edustajat, harjoittelijoiden, vanhempien ja opettajien järjestöt mukaan luettuina;
- f) yritykset, työmarkkinaosapuolet ja muut työelämän edustajat, kauppakamarit ja muut kauppajärjestöt mukaan luettuina;
- g) elinikäiseen oppimiseen liittyvää ohjausta, neuvontaa ja tietopalveluja tarjoavat elimet;
- h) ammatillisen koulutuksen järjestelmistä ja toimintalinjoista vastaavat henkilöt ja elimet paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla;
- i) elinikäiseen oppimiseen liittyviä kysymyksiä tarkastelevat tutkimuskeskukset ja -elimet;
- j) korkeakoulut;
- k) voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, vapaaehtoisjärjestöt ja kansalaisjärjestöt.

25 artikla

Tavoitteet

1. Edellä 1 artiklassa esitettyjen Elinikäisen oppimisen ohjelman tavoitteiden lisäksi Leonardo da Vinci -ohjelman erityistavoitteina on

- a) tukea koulutus- ja jatkokoulutustoimiin osallistuvia sellaisten tietojen, taitojen ja pätevyyden hankkimisessa ja käyttämisessä, joilla edistetään henkilökohtaista kehitymistä, työllistyvyyttä ja osallistumista Euroopan laajuisille työmarkkinoille;
- b) tukea ammatillisen koulutuksen järjestelmien, laitosten ja käytäntöjen laadun parantamista sekä innovointia;
- c) lisätä ammatillisen koulutuksen ja liikkuvuuden houkuttelevuutta työnantajille ja yksittäisille henkilöille ja helpottaa työskentelevien harjoittelijoiden liikkuvuutta.

2. Leonardo da Vinci -ohjelman toiminnallisena tavoitteena on

- a) parantaa ammatilliseen perus- ja jatkokoulutukseen osallistuvien henkilöiden liikkuvuuden laatua ja lisätä sen määrää kaikkialla Euroopassa, jotta yrityksissä tapahtuvien harjoittelujen määrää voidaan lisätä vähintään 80 000 harjoittelijaksoon vuodessa Elinikäisen oppimisen ohjelman päättymiseen mennessä;
- b) parantaa koulutusmahdollisuuksia järjestävien laitosten tai järjestöjen, yritysten, työmarkkinaosapuolten ja muiden asiaankuuluvien tahojen välisen yhteistyön laatua ja lisätä sen määrää kaikkialla Euroopassa;
- c) helpottaa muun kuin korkea-asteeseen kuuluvan ammatillisen koulutuksen innovatiivisten toimintatapojen kehittämistä ja niiden siirtoa, myös osallistujamaasta toiseen;
- d) lisätä tutkintojen ja pätevyyksien selkeyttä ja tunnustamista, epävirallisen koulutuksen ja arkioppimisen yhteydessä hankitut taidot ja pätevyydet mukaan luettuina;
- e) kannustaa vieraiden nykykielten opiskeluun;
- f) tukea tieto- ja viestintätekniikkaan perustuvien, elinikäiseen oppimiseen sovellettavien innovatiivisten sisältöjen, palveluiden, opetusmenetelmien ja toimintatapojen kehittämistä.

26 artikla

Leonardo da Vinci -ohjelman toimet

1. Leonardo da Vinci -ohjelmasta voidaan tukea seuraavia toimia:

- a) edellä 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu henkilöiden liikkuvuus. Tällaisen liikkuvuuden järjestämiseksi tai organisoinnin tueksi on toteutettava tarvittavat valmistelevat toimet, kielivalmennus mukaan luettuna, ja on pyrittävä varmistamaan, että liikkuvuustoimiin osallistuvia henkilöitä ohjataan riittävästi ja he saavat asianmukaista tukea. Liikkuvuustoimia voivat olla

- i) kansainväliset harjoittelut yrityksissä tai oppilaitoksissa;
 - ii) harjoittelut ja vaihdot, jotka on tarkoitettu kouluttajien ja ammatinvalinnanohjaajien ammatilliseen jatkokehittämiseen, sekä oppilaitoksissa ja yrityksissä koulutussuunnittelusta ja uraneuvonnasta vastaaville henkilöille;
 - b) edellä 5 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettut kumppanuudet, jotka kohdistuvat osallistuvien organisaatioiden yhteisiin kiinnostuksenaiheisiin;
 - c) edellä 5 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettut monenväliset hankkeet, erityisesti jos niiden tarkoituksena on parantaa koulutusjärjestelmiä keskittymällä innovoinnin siirtoon, mihin kuuluu eri yhteyksissä kehitettyjen innovatiivisten tuotteiden ja prosessien kielellinen, kulttuurinen ja lainsäädännöllinen mukauttaminen jäsenvaltion tarpeisiin;
 - d) edellä 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettut monenväliset hankkeet, joiden tarkoituksena on parantaa koulutusjärjestelmiä keskittymällä innovaatioiden ja hyvien toimintatapojen kehittämiseen;
 - e) edellä 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettut asiantuntijoiden ja organisaatioiden temaattiset verkostot, joissa käsitellään ammatilliseen koulutukseen liittyviä erityiskysymyksiä;
 - f) edellä 5 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitettut muut aloitteet, joilla pyritään edistämään Leonardo da Vinci -ohjelman tavoitteita ("liitännäistoimenpiteet").
2. Näiden toimien toteuttamista koskevista yksityiskohdista päätetään 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti.

27 artikla

Leonardo da Vinci -ohjelmaan varattu määrä

Vähintään 60 prosenttia Leonardo da Vinci -ohjelmaan varatusta määrästä on käytettävä 26 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun liikkuvuuden ja b alakohdassa tarkoitetun kumppanuuden tukemiseen.

IV LUKU

Grundtvig-ohjelma

28 artikla

Pääsy Grundtvig-ohjelmaan

Elinikäisen oppimisen ohjelmaan kuuluva Grundtvig-ohjelma on suunnattu seuraaville:

- a) aikuiskoulutukseen osallistuvat opiskelijat;
- b) aikuiskoulutusta tarjoavat laitokset tai järjestöt;

- c) kyseisten laitosten tai järjestöjen opettajat ja muu henkilöstö;
- d) aikuiskoulutushenkilöstön perus- ja jatkokoulutuksen parissa toimivat laitokset;
- e) järjestöt ja aikuiskoulutukseen osallistuvien tahojen edustajat, opiskelijoiden ja opettajien järjestöt mukaan luettuina;
- f) elinikäisen oppimisen alan ohjausta, neuvontaa ja tietopalveluita tarjoavat elimet;
- g) aikuiskoulutusalan järjestelmistä ja toimintalinjoista vastaavat henkilöt ja elimet paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla;
- h) elinikäiseen oppimiseen liittyviä kysymyksiä tarkastelevat tutkimuskeskukset ja -elimet;
- i) yritykset;
- j) voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, vapaaehtoisjärjestöt ja kansalaisjärjestöt;
- k) korkeakoulut.

29 artikla

Grundtvig-ohjelman tavoitteet

1. Edellä 1 artiklassa esitettyjen Elinikäisen oppimisen ohjelman tavoitteiden lisäksi Grundtvig-ohjelman erityistavoitteena on
 - a) vastata Euroopan väestön ikääntymisestä aiheutuvaan koulutushaasteeseen;
 - b) edistää väylien tarjoamista aikuisille tietämyksensä ja pätevyksiensä parantamiseksi.
2. Grundtvig-ohjelman toiminnallisena tavoitteena on
 - a) parantaa aikuiskoulutukseen ja sen järjestämiseen osallistuvien henkilöiden liikkuvuuden laatua ja saatavuutta ja lisätä sen määrää kaikkialla Euroopassa, jotta vuoteen 2013 mennessä voidaan vuosittain tukea vähintään 7 000 henkilön liikkuvuutta;
 - b) parantaa aikuiskoulutukseen tai sen järjestämiseen osallistuvien organisaatioiden välisen yhteistyön laatua ja lisätä sen määrää kaikkialla Euroopassa;
 - c) avustaa henkilöitä, jotka kuuluvat muita heikommassa asemassa oleviin sosiaaliryhmiin ja yhteiskunnan marginaaliryhmiin, etenkin ikääntyneitä ja peruskoulutusta vaille jääneitä, jotta heille voitaisiin tarjota vaihtoehtoisia mahdollisuuksia osallistua aikuiskoulutukseen;

- d) helpottaa aikuiskoulutusalan innovatiivisten toimintatapojen kehittämistä ja niiden siirtämistä, myös muihin osallistujamaihin;
- e) tukea tieto- ja viestintätekniikkaan perustuvien, elinikäiseen oppimiseen sovellettavien innovatiivisten sisältöjen, palveluiden, opetusmenetelmien ja toimintatapojen kehittämistä;
- f) kehittää pedagogisia menetelmiä ja aikuiskoulutusorganisaatioiden hallintoa.

30 artikla

Grundtvig-ohjelman toimet

1. Grundtvig-ohjelmasta voidaan tukea seuraavia toimia:

- a) edellä 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu henkilöiden liikkuvuus. Tällaisen liikkuvuuden järjestämiseksi tai organisoimiseksi on toteutettava tarvittavat valmistelevat toimet, ja on pyrittävä varmistamaan, että liikkuvuustoimintoihin osallistuvat henkilöt saavat riittävästi ohjausta ja tukea. Liikkuvuustoimintoja voivat olla viralliseen ja epäviralliseen aikuiskoulutukseen osallistuvien vierailut, avustajapaikat ja vaihdot, aikuiskoulutushenkilöstön koulutus ja ammatillinen kehitys mukaan luettuina, pyrkien erityisesti synergiaan kumppanuuksien ja hankkeiden kanssa;
- b) edellä 5 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua kumppanuudet, joita kutsutaan "Grundtvig-oppimiskumppanuuksiksi" ja jotka kohdistuvat aiheisiin, jotka kiinnostavat kaikkia osallistuvia organisaatioita;
- c) edellä 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettua monenväliset hankkeet, joiden tarkoituksena on aikuiskoulutusjärjestelmien parantaminen innovaatioita ja hyviä toimintatapoja kehittämällä ja siirtämällä;
- d) edellä 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettua asiantuntijoiden ja organisaatioiden temaattiset verkostot, joita kutsutaan "Grundtvig-verkostoiksi" ja joissa käsitellään erityisesti seuraavia kysymyksiä:
 - i) aikuiskoulutuksen kehittäminen tietyn tieteen- tai ainealan taikka hallinnollisen näkökohdan osalta;
 - ii) hyvien toimintatapojen ja innovaatioiden kartoittaminen, parantaminen ja leviäminen;
 - iii) sisältötuen tarjoaminen muiden perustamille hankkeille ja kumppanuuksille ja tällaisten hankkeiden ja kumppanuuksien välisen vuorovaikutuksen helpottaminen;
 - iv) tarveanalyysin ja laadunvarmistuksen kehittämisen edistäminen aikuiskoulutuksessa;

- e) edellä 5 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitettua muut aloitteet, joilla pyritään edistämään Grundtvig-ohjelman tavoitteita ("liitännäistoimenpiteet").

2. Näiden toimien toteuttamista koskevista yksityiskohdista päätetään 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

31 artikla

Grundtvig-ohjelmaan varattu määrä

Vähintään 55 prosenttia Grundtvig-ohjelmaan varatusta määrästä on käytettävä 30 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua liikkuvuuden ja b alakohdassa tarkoitettua kumppanuuden tukemiseen.

V LUKU

Poikittaisohjelma

32 artikla

Poikittaisohjelman tavoitteet

1. Edellä 1 artiklassa esitettyjen Elinikäisen oppimisen ohjelman tavoitteiden lisäksi poikittaisohjelman erityistavoitteena on
 - a) edistää eurooppalaista yhteistyötä aloilla, jotka kattavat vähintään kaksi alakohtaista alaohjelmaa;
 - b) parantaa jäsenvaltioiden koulutusjärjestelmien laatua ja avoimuutta.
2. Poikittaisohjelman toiminnallisena tavoitteena on
 - a) tukea elinikäistä oppimista koskevan politiikan kehittämistä ja yhteistyötä Euroopan tasolla ottaen huomioon etenkin Lissabonin prosessin ja Koulutus 2010 -työohjelman sekä Bolognan ja Kööpenhaminan prosessit ja niiden seuraajat;
 - b) varmistaa, että saatavilla on riittävä määrä vertailukelpoisia tietoja, tilastoja ja analyyskejä, jotka tukevat elinikäistä oppimista koskevan politiikan kehittämistä sekä seurata elinikäisen oppimisen tavoitteiden saavuttamisen edistymistä ja kartoittaa alat, joihin on kiinnitettävä erityistä huomiota;
 - c) edistää kieltenoppimista ja tukea kielellistä monimuotoisuutta jäsenvaltioissa;
 - d) tukea tieto- ja viestintätekniikkaan perustuvien, elinikäiseen oppimiseen sovellettavien innovatiivisten sisältöjen, palveluiden, pedagogisten menetelmien ja toimintatapojen kehittämistä;
 - e) varmistaa, että Elinikäisen oppimisen ohjelman tulokset tunnustetaan asianmukaisesti, niitä tuodaan esille ja niitä sovelletaan laajalti.

33 artikla

Poikittaisohjelman toimet

1. Edellä 3 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen toimintapoliittisten yhteistyön ja elinikäistä oppimista koskevan innovaation avaintoimen puitteissa voidaan tukea seuraavia toimia:

- a) edellä 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu henkilöiden liikkuvuus kansallisten, alue- ja paikallisviranomaisten nimeämien asiantuntijoiden ja virkamiesten, oppilaitosten ja neuvontapalvelujen, hankitun kokemuksen tunnustamisesta vastaavien elinten johtajien sekä työmarkkinaosapuolten opintovierailut mukaan luettuina;
- b) edellä 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen monenväliset hankkeet, joiden tarkoituksena on yhteisön tasolla kehitettyjen toimintapoliittisten ehdotusten ja elinikäistä oppimista koskevan innovaation valmistelu ja testaaminen;
- c) edellä 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen monenväliset verkostot, joissa asiantuntijat ja/tai laitokset työstävät yhdessä toimintapoliittisia kysymyksiä. Tällaisia verkostoja voivat olla
 - i) temaattiset verkostot, joissa käsitellään elinikäisen oppimisen sisältöön tai menetelmiin ja toimintalinjoihin liittyviä kysymyksiä. Verkostot voivat tarkastella, vaihtaa, kartoittaa ja analysoida hyviä toimintatapoja ja innovaatioita sekä tehdä ehdotuksia tällaisten toimintatapojen paremmasta ja laajemmasta hyödyntämisestä kaikissa jäsenvaltioissa;
 - ii) elinikäisen oppimisen strategisia aiheita koskevat foorumit;
- d) edellä 5 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettu elinikäiseen oppimiseen liittyvien toimintalinjojen ja järjestelmien tarkastelu ja analysointi, joka voi käsittää seuraavia:
 - i) selvitykset ja vertailevat tutkimukset;
 - ii) indikaattorien ja tilastotutkimusten kehittäminen mukaan luettuna elinikäisen oppimisen alalla yhteistyössä Eurostatin kanssa tehtävän työn tukeminen;
 - iii) Eurydice-verkon toiminnan tukeminen ja komission perustaman eurooppalaisen Eurydice-yksikön rahoittaminen;
- e) edellä 5 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettujen toimien, joilla tuetaan tutkintojen ja pätevyksien selkeyttä ja tunnustamista epävirallisen koulutuksen ja arkioppimisen yhteydessä hankitut taidot ja pätevyudet mukaan luettuina, opiskelijoiden liikkuvuutta käsitteleviä tiedotusta ja ohjausta sekä laadunvarmistusyhteistyötä; näitä toimia voivat olla
 - i) organisaatioverkostot, joilla edistetään liikkuvuutta ja opintosuoritusten tunnustamista, esimerkiksi Euroguidance ja tutkintotodistusten akateemisen tunnustamisen kansalliset tiedotuskeskukset (NARIC);

ii) tuki kansainvälisille verkkopalveluille (esimerkiksi Ploteus);

iii) Europass-aloitteen puitteissa toteutettavat toimet päätöksen N:o 2241/2004/EY mukaisesti;

f) edellä 5 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitettujen muiden aloitteiden ("liitännäistoimenpiteet"), vertaisryhmäopetus mukaan luettuna, joilla pyritään edistämään 3 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen avaintoimien tavoitteita.

2. Edellä 3 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen kieltenoppimisen avaintoimen puitteissa voidaan tukea seuraavia toimia, joiden tarkoituksena on vastata opetus- ja koulutus-tarpeisiin useammalla kuin yhdellä alaohjelma-alueella:

- a) edellä 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen monenväliset hankkeet, joiden tarkoituksena on muun muassa
 - i) uusien kieltenopetusmateriaalien, myös online-kurssien, ja kielitaidon testaamisessa käytettävien välineiden kehittäminen;
 - ii) kieltenopettajien, kouluttajien ja muun henkilöstön koulutuksessa käytettävien välineiden ja kurssien kehittäminen;
- b) edellä 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen monenväliset yhteistyöverkostot kieltenopiskelun ja kielellisen monimuotoisuuden alalla;
- c) edellä 5 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitettujen muiden aloitteiden, jotka ovat Elinikäisen oppimisen ohjelman tavoitteiden mukaisia, mukaan luettuina toimet, joilla kieltenoppimisen vetovoimaa lisätään oppijoiden keskuudessa joukkotiedotusvälineiden ja/tai markkinointi-, mainos- ja tiedotuskampanjoiden avulla, sekä konferenssit, selvitykset ja tilastollisten indikaattorien kehittäminen kieltenopiskelun ja kielellisen monimuotoisuuden alalla.

3. Edellä 3 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen tieto- ja viestintätekniikan avaintoimen puitteissa voidaan tukea seuraavia toimia, joiden tarkoituksena on vastata opetus- ja koulutus-tarpeisiin useammalla kuin yhdellä alaohjelma-alueella:

- a) edellä 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen monenväliset yhteistyöhankkeet, joiden tarkoituksena on innovatiivisten menetelmien, sisältöjen, palvelujen ja toimintaympäristöjen kehittäminen ja tarvittaessa levitys;
- b) edellä 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen monenväliset verkostot, joiden tarkoituksena on tietämyksen, kokemusten ja hyvien toimintatapojen jakaminen ja vaihto;
- c) edellä 5 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettujen muiden toimien, joiden tarkoituksena on elinikäisen oppimisen toimintalinjojen ja -tapojen parantaminen ja joita voivat olla menetelmät arviointia, seurantaa, esikuva-analyysia

(benchmarking), laadun parantamista sekä teknisten ja pedagogisten kehityssuuntauksien analysointia varten.

35 artikla

Jean Monnet -ohjelman tavoitteet

4. Edellä 3 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetun tietojen levittämisen avaintoimen puitteissa voidaan tukea seuraavia toimia:

- a) edellä 5 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitetut yksipuoliset ja kansalliset hankkeet;
- b) edellä 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetut monenväliset hankkeet, joiden tarkoituksena on muun muassa
 - i) innovatiivisten tuotteiden ja prosessien hyödyntämisen ja käyttöönoton tukeminen;
 - ii) saman alan hankkeiden välisen yhteistyön edistäminen;
 - iii) levittämismenetelmiin liittyvien hyvien toimintatapojen kehittäminen;
- c) edellä 5 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettu viitemateriaalin kehittäminen, johon voi sisältyä asiaan-kuuluvien tilastotietojen ja selvitysten kokoamista ja tutkimusten toteuttamista levittämisen alalla, tulosten hyödyntämistä ja hyvien toimintatapojen vaihtoa.

VI LUKU

Jean Monnet -ohjelma

34 artikla

Pääsy Jean Monnet -ohjelmaan

Elinikäisen oppimisen ohjelmaan kuuluva Jean Monnet -ohjelma on suunnattu seuraaville ryhmille:

- a) korkeakoulutuksessa yhteisössä ja sen ulkopuolella olevat Euroopan yhdentymiseen erikoistuneet opiskelijat ja tutkijat;
- b) yhteisössä tai sen ulkopuolella sijaitsevat, kussakin valtiossa tunnustetut korkeakoulut;
- c) kyseisten oppilaitosten opettajat ja muu henkilöstö;
- d) järjestöt ja koulutukseen tai sen järjestämiseen yhteisössä tai sen ulkopuolella osallistuvien tahojen edustajat;
- e) koulutuksen järjestämisestä paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla vastaavat julkiset ja yksityiset elimet;
- f) Euroopan yhdentymiseen liittyviä kysymyksiä käsittelevät tutkimuskeskukset ja elimet yhteisössä ja sen ulkopuolella.

1. Edellä 1 artiklassa esitettyjen elinikäisen oppimisen ohjelman tavoitteiden lisäksi Jean Monnet -ohjelman erityistavoitteena on

- a) edistää Euroopan yhdentymistä käsittelevää opetusta, tutkimusta ja pohdintaa;
 - b) tukea erilaisia laitoksia ja järjestöjä, jotka ovat erikoistuneet Euroopan yhdentymistä koskeviin kysymyksiin sekä koulutuskysymyksiin eurooppalaisesta näkökulmasta tarkasteltuna.
2. Jean Monnet -ohjelman toiminnallisena tavoitteena on
- a) edistää Euroopan yhdentymistä käsittelevän opetuksen, tutkimuksen ja pohdinnan korkeaa tasoa sekä yhteisössä että sen ulkopuolella sijaitsevista korkeakouluista;
 - b) lisätä tiedeasiantuntijoiden ja yleensä unionin kansalaisten tietämystä ja tietoisuutta Euroopan yhdentymistä koskevista aiheista;
 - c) tukea Euroopan yhdentymiseen liittyviin kysymyksiin erikoistuneita keskeisiä eurooppalaisia laitoksia;
 - d) tukea koulutusalaalla toimivien korkealaatuisten eurooppalaisten laitosten ja järjestöjen toimintaa.

36 artikla

Jean Monnet -ohjelman toimet

1. Edellä 3 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitetun avaintoimen puitteissa voidaan tukea seuraavia toimia:

- a) edellä 5 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitetut yksipuoliset ja kansalliset hankkeet, joita voivat olla
 - i) Jean Monnet -oppituolit, -osaamiskeskukset ja -opetusmoduulit;
 - ii) Euroopan yhdentymiseen erikoistuneiden professoreiden, muiden korkeakouluopettajien ja tutkijoiden järjestöt;
 - iii) tuki Euroopan yhdentymisen tutkimukseen erikoistuneille nuorille tutkijoille;
 - iv) yhteisöön liittyvät tiedotus- ja tutkimustoimet, joiden tarkoituksena on edistää Euroopan yhdentymisprosessia koskevaa keskustelua, pohdintaa ja tietämystä;

- b) edellä 5 artiklan 1 alakohdan e alakohdassa tarkoitettujen monenvälisten hankkeiden ja verkostojen, joihin voi sisältyä tuki Euroopan yhdentymistä käsittelevien monenvälisten tutkimusryhmien perustamiseen.

2. Edellä 3 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen avaintoimien puitteissa voidaan myöntää 5 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettuja toiminta-avustuksia, joilla osallistutaan seuraavien laitosten, joiden tavoitteilla on eurooppalainen ulottuvuus, tiettyihin toiminta- ja hallinnollisiin kustannuksiin:

- a) College of Europe (Bruggen ja Natolinin laitokset);
- b) Firenzen yliopistollinen Eurooppa-instituutti;
- c) Maastrichtin julkisen hallinnon Eurooppa-instituutti;
- d) ERA (Academy of European Law), Trier;
- e) Euroopan erityisopetuksen kehittämisskeskus, Middelbart;
- f) Eurooppa-koulutuksen kansainvälinen keskus, Nizza.

3. Edellä 3 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen avaintoimien puitteissa voidaan myöntää 5 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettuja toiminta-avustuksia, joilla osallistutaan koulutuksen alalla toimivien eurooppalaisten laitosten ja järjestöjen tiettyihin toiminta- ja hallinnollisiin kustannuksiin.

4. Avustukset voidaan myöntää vuosittain tai komission kanssa kumppanuudesta tehdyn uusittavan puitesopimuksen pohjalta.

37 artikla

Jean Monnet -ohjelmaan varattu määrä

Jean Monnet -ohjelmaan varatusta määrästä on käytettävä vähintään 16 prosenttia 3 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun avaintoimeen, vähintään 65 prosenttia 3 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun avaintoimeen ja vähintään 19 prosenttia 3 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettuun avaintoimeen.

III OSASTO

SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

38 artikla

Siirtymäsäännös

1. Toimia, jotka käynnistetään ennen 31 päivää joulukuuta 2006 päätöksen 1999/382/EY, päätöksen N:o 253/2000/EY, päätöksen N:o 2318/2003/EY, päätöksen N:o 791/2004/EY tai päätöksen N:o 2241/2004/EY nojalla, on hallinnoitava kyseisten päätösten säännösten mukaisesti, mutta kyseisillä päätöksillä perustetut komiteat korvataan tämän päätöksen 10 artiklalla perustetulla komitealla.

2. Kuten asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 18 artiklassa säädetään, Elinikäisen oppimisen ohjelman käyttöön voidaan osoittaa määrärahat, jotka vastaavat sellaisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, jotka saadaan päätöksen N:o 1999/382/EY, päätöksen N:o 253/2000/EY, päätöksen N:o 2318/2003/EY, päätöksen N:o 791/2004/EY tai päätöksen N:o 2241/2004/EY mukaisesti aiheuttomasti maksettujen määrrien palauttamisesta.

39 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen päivän jälkeen, jona se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Tehty Strasbourgissa 15 päivänä marraskuuta 2006.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

J. BORRELL FONTELLES

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

P. LEHTOMÄKI

LIITE

HALLINNOLLISET JA RAHOITUSSÄÄNNÖKSET

A. Hallinnolliset säännökset

Elinikäisen oppimisen ohjelmaan sisältyvien toimien ehdottamis- ja valintamenettelyt ovat seuraavat:

1. Kansallisen toimiston hallinnoima menettely

1.1. Menettely nro 1

Seuraavia toimia, joita koskevat valintapäätökset tekee asianomainen kansallinen toimisto, hallinnoidaan kansallisen toimiston hallinnoiman menettelyn nro 1 mukaisesti:

- a) edellä 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu elinikäiseen oppimiseen osallistuvien henkilöiden liikkuvuus;
- b) edellä 5 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettut kahden- ja monenväliset kumppanuudet;
- c) ne 5 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettut yksipuoliset ja kansalliset hankkeet, jotka rahoitetaan 33 artiklan 4 kohdan a alakohdan mukaisesti.

Kyseisiä toimia koskevat tukihakemukset osoitetaan asianomaisille kansallisille toimistoille, jotka jäsenvaltiot ovat nimenneet 6 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti. Kansalliset toimistot suorittavat valinnan ja myöntävät tukea valituille hakijoille päätöksen 9 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla laadittavien yleisohjeiden mukaisesti. Kansalliset toimistot jakavat avustukset tuensaajille omissa jäsenvaltioissaan. Kukin kahden- tai monenvälisen kumppanuuden jäsen saa rahoituksen suoraan omalta kansalliselta toimistoltaan.

1.2. Menettely nro 2

Seuraavaa toimea, jota koskevat valintapäätökset tekee komissio mutta johon liittyvät arviointi- ja sopimusmenettelyt hoitaa asianomainen kansallinen toimisto, hallinnoidaan kansallisen toimiston hallinnoiman menettelyn nro 2 mukaisesti:

- edellä 5 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettut monenväliset hankkeet.

Kyseistä toimea koskevat tukihakemukset osoitetaan kansalliselle toimistolle, jonka hankkeen koordinaattorin jäsenvaltio on nimennyt 6 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti. Hankkeen koordinaattorin jäsenvaltion kansallinen toimisto arvioi hakemukset ja toimittaa komissiolle luettelon jatkoon selvinneistä hakemuksista, joita se ehdottaa hyväksyttäväksi. Komissio tekee päätöksen ehdotetun luettelon pohjalta, ja tämän jälkeen kansallinen toimisto myöntää asianmukaisen tuen valituille hakijoille 9 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla laadittavien yleisohjeiden mukaisesti.

Koordinoijan jäsenvaltion kansallinen toimisto ottaa yhteyttä hankekumppanien maiden kansallisiin toimistoihin ennen jatkoon selvinneiden luettelon toimittamista komissiolle. Kansalliset toimistot jakavat avustukset omassa jäsenvaltiossaan sijaitseville valittujen hankkeiden koordinaattoreille, jotka vastaavat varojen jakamisesta hankkeisiin osallistuville kumppaneille.

2. Komission hallinnoima menettely

Seuraavia toimia, joita koskevat ehdotukset toimitetaan komissiolle ja joita koskevat valintapäätökset tekee komissio, hallinnoidaan komission hallinnoiman menettelyn mukaisesti:

- a) edellä 5 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettut yksipuoliset ja kansalliset hankkeet lukuun ottamatta hankkeita, jotka rahoitetaan 33 artiklan 4 kohdan a alakohdan mukaisesti;
- b) edellä 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettut monenväliset hankkeet ja -verkostot;

- c) edellä 5 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitetut elinikäiseen oppimiseen liittyvien toimintalinjojen ja järjestelmien tarkastelu ja analysointi, viitemateriaalin — tutkimusten, tilastojen, analyysien ja indikaattorien — kehittäminen, sekä tutkintojen ja aiemman oppimisen selkeyttä ja tunnustamista tukevat toimet;
- d) edellä 5 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitetut toiminta-avustukset;
- e) edellä 5 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitetut muut aloitteet, joilla pyritään edistämään Elinikäisen oppimisen ohjelman tavoitteita ("liitännäistoimenpiteet").

Kyseisiä toimia koskevat tukihakemukset osoitetaan komissiolle, joka suorittaa valinnan ja myöntää tukea valituille hakijoille 9 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla laadittavien yleisohjeiden mukaisesti.

B. Rahoitussäännökset

Komissio varmistaa, että Elinikäisen oppimisen ohjelmasta myönnetyn tuen saajien taloudelliset ja hallinnolliset velvoitteet ovat oikeassa suhteessa myönnetyn tuen määrään. Komissio varmistaa erityisesti, että henkilöiden liikkuvuuteen ja kumppanuuksiin sovellettavat rahoitussäännöt sekä haku- ja raportointivaatimukset ovat helppokäyttöiset ja riittävän yksinkertaiset, jotta ne eivät rajoita muita heikommassa asemassa olevien henkilöiden ja heidän parissaan työskentelevien laitosten tai organisaatioiden mahdollisuutta osallistua toimintaan.

Komissio ilmoittaa kansallisille toimistoille perusteet, joita niiden on noudatettava hallinnoitavia varoja koskeissa valinta- ja myöntämismenettelyissä samoin kuin sopimus- ja maksu/tilintarkastusmenettelyissä. Näissä perusteissa otetaan huomioon myönnettyjen avustusten suuruus siten, että jos avustus on alle 25 000 euroa, kaikissa hakijoita tai tuensaajia koskeissa vaiheissa noudatetaan yksinkertaistettua menettelyä. Perusteiden ansiosta kansalliset toimistot voivat määrittellä, mitä tietoja avustusten hakijoilta vaaditaan, ja rajoittaa vaadittavien tietojen määrää sekä tehdä avustusten myöntämisen jälkeen sopimuksia yksinkertaistetun menettelyn pohjalta, johon kuuluvat ainoastaan seuraavat osatekijät:

- sopimuspuolet,
- sopimuksen kesto, joka on sama kuin menojen tukikelpoisuusjakso,
- myönnettävän rahoituksen enimmäismäärä,
- yhteenvedo asiaan liittyvästä toimesta,
- raportointia ja tilintarkastusta koskevat vaatimukset.

Lisäksi kansalliset toimistot voivat näiden perusteiden ansiosta määrätä, että tuensaajat voivat osallistua yhteisrahoitukseen luontoisetuksilla. Ne on voitava todentaa tosiasioiden osalta mutta niitä ei ole tarpeen arvioida taloudelliselta kannalta.

1. Toimet, joihin sovelletaan kansallisen toimiston hallinnoimaa menettelyä

1.1. Yhteisön rahoitus toimille, joihin sovelletaan tässä liitteessä olevan A jakson 1.1 kohdan mukaisesti kansallisen toimiston hallinnoimaa menettelyä, jaetaan jäsenvaltioiden kesken noudattaen laskentakaavaa, jonka komissio määrittelee 10 artiklan 2 kohdan mukaisesti; kaavaan voi sisältyä seuraavia seikkoja:

- a) kullekin jäsenvaltiolle osoitettu vähimmäismäärä, joka määritetään kyseiseen toimeen osoitettujen määrärahojen perusteella;
- b) jäljelle jäävä osa jaetaan eri jäsenvaltioille seuraavin perustein:
 - i) kunkin jäsenvaltion osalta
 - kouluopetuksessa olevien oppilaiden ja näiden opettajien kokonaismäärä, kun kyseessä ovat 18 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa esitetyt Comenius-ohjelman koulujen välisiä kumppanuuksia ja liikkuvuutta koskevat toimet,
 - korkeakouluopiskelijoiden ja/tai loppututkinnon suorittaneiden kokonaismäärä, kun kyseessä ovat 22 artiklan 1 kohdan a alakohdan i ja iv alakohdassa esitetyt Erasmus-ohjelman opiskelijaliikkuvuutta ja intensiiviohjelmiä koskevat toimet,

- korkeakouluopettajien kokonaismäärä, kun kyseessä ovat 22 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii ja iii alakohdassa esitetyt opettajille ja muulle henkilöstölle suunnatut Erasmus-ohjelman liikkuvuustoimet,
- väestön kokonaismäärä ja 15–35-vuotiaiden määrä suhteessa siihen, kun kyseessä ovat 26 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa esitetyt Leonardo da Vinci -ohjelman liikkuvuutta, kumppanuutta sekä monenvälistä hanketta koskevat toimet,
- aikuisten kokonaismäärä, kun kyseessä ovat 30 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa esitetyt Grundtvig-ohjelman liikkuvuus- ja kumppanuustoimet;

ii) jäsenvaltioiden elinkustannusten välinen ero;

iii) välimatka jäsenvaltioiden pääkaupunkien välillä;

iv) kyseisen toimen kysynnän taso ja/tai toteutustaso kussakin jäsenvaltiossa.

1.2. Perusteiden tulee olla mahdollisimman puolueettomat jäsenvaltioiden erilaisten koulutusjärjestelmien suhteen.

1.3. Näin jaettuja yhteisön varoja hallinnoivat 6 artiklan 2 kohdan b alakohdassa säädetyt kansalliset toimistot.

1.4. Komissio toteuttaa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa tarvittavat toimenpiteet, joilla edistetään tasapuolista osallistumista yhteisön, kansallisella ja tapauksen mukaan alueellisella tasolla sekä tapauksen mukaan eri oppiaineiden kesken. Näihin toimenpiteisiin osoitettavien varojen määrä saa olla enintään 5 prosenttia kunkin toimen vuotuisista määrärahoista.

2. Tuensaajien nimeäminen

Tämän päätöksen 36 artiklan 2 kohdassa luetellut laitokset nimetään Elinikäisen oppimisen ohjelman mukaisten avustusten saajiksi asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 168 artiklan mukaisesti.

Naric-verkon, Eurydice-verkon ja Euroguidance-verkon kansalliset yksiköt, kansalliset eTwinning-tukipalvelut ja kansalliset Europass-keskukset toimivat ohjelman täytäntöönpanovälineinä kansallisella tasolla asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 54 artiklan 2 kohdan c alakohdan sekä asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 38 artiklan mukaisesti.

3. Tuensaajat

Asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 114 artiklan 1 kohdan mukaisesti avustuksia voidaan myöntää oikeushenkilölle tai luonnolliselle henkilölle. Luonnollisille henkilöille avustukset voidaan myöntää apurahoina.

4. Kiinteämääräiset avustukset, yksikkökustannustaulukot ja palkinnot

Kiinteämääräisiä avustuksia ja/tai yksikkökustannustaulukoita, sellaisina kuin niistä säädetään asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 181 artiklan 1 kohdassa, voidaan käyttää 5 artiklassa tarkoitettujen toimien yhteydessä.

Kiinteämääräinen avustus voi olla enintään 25 000 euroa avustusta kohti. Niitä voidaan yhdistellä enintään 100 000 euroon asti ja/tai käyttää yhdessä yksikkökustannustaulukoiden kanssa.

Komissio voi säätää palkintojen myöntämisestä Elinikäisen oppimisen ohjelman puitteissa toteutetuille toiminnoille.

5. Hankinnat

Kun Elinikäisen oppimisen ohjelman mukaisesti tuettujen toimien täytäntöönpano edellyttää tuensaajilta hankintamenettelyjen käyttämistä, sovelletaan asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 129 artiklassa vahvistettuja vähäisiä hankintoja koskevia menettelyjä.

6. Kumppanuussopimukset

Kun Elinikäisen oppimisen ohjelman puitteissa toteutettaville toimille myönnetään tukea kumppanuutta koskevan puitesopimuksen perusteella asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 163 artiklan mukaisesti, kumppanuudet voidaan valita ja niille voidaan myöntää rahoitusta nelivuotiskaudeksi. Uusimiseen sovelletaan kevyttä menettelyä.

7. Koulutusta järjestävät laitokset tai järjestöt

Komissio katsoo, että kaikilla jäsenvaltioiden nimeämällä kouluilla ja korkeakouluilla sekä kaikilla koulutusta järjestävillä laitoksilla tai järjestöillä, jotka ovat kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana saaneet yli 50 prosenttia vuosituloistaan julkisista lähteistä tai joita julkiset elimet tai niiden edustajat valvovat, on tarvittavat taloudelliset, ammatilliset ja hallinnolliset valmiudet sekä tarvittava vakavaraisuus Elinikäisen oppimisen ohjelman mukaisten hankkeiden toteuttamiseksi; niitä ei vaadita esittämään muita asiakirjoja tämän osoittamiseksi. Tällaiset laitokset tai järjestöt voidaan vapauttaa tilintarkastusta koskevista vaatimuksista asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 173 artiklan 4 kohdan nojalla.

8. Euroopan unionin yleisen edun mukaista tavoitetta edistävät yhteisöt

Kun Elinikäisen oppimisen ohjelman mukaisia toiminta-avustuksia myönnetään asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 162 artiklassa määritellyille Euroopan unionin yleisen edun mukaista tavoitetta edistävälle yhteisölle, niihin ei — asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 113 artiklan 2 kohdan mukaisesti — uusittaessa sovelleta asteittaisen vähentämisen periaatetta.

9. Hakijoiden ammattitaito ja tutkinnot

Komissio voi asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 176 artiklan 2 kohdan mukaisesti päättää, että tietyillä tuensaajaryhmillä on oltava ammattitaidot ja tutkinnot, jotka vaaditaan ehdotetun toimen tai työsuunnitelman toteuttamiseksi.

10. Kolmansista maista olevien kumppaneiden osallistuminen

Kolmansista maista peräisin olevat kumppanit voivat osallistua monenvälisiin hankkeisiin, verkostoihin tai kumppanuuksiin 14 artiklan 2 kohdassa säädettyjen ehtojen mukaisesti, jos komissio tai kyseinen kansallinen toimisto pitää tätä asianmukaisena. Tukea myönnetään tällaisille kumppaneille sen perusteella, missä määrin Euroopan tason lisäarvoa todennäköisesti aiheutuu näiden kumppaneiden osallistumisesta kyseiseen hankkeeseen, verkostoon tai kumppanuuteen.

11. Vähimmäisosuudet

Tämän päätöksen 14 artiklan mukaisesti alakohtaisille alaohjelmille osoitettavien vähimmäismäärien on oltava

Comenius-ohjelman osalta 13 %

Erasmus-ohjelman osalta 40 %

Leonardo da Vinci -ohjelman osalta 25 %

Grundtvig-ohjelman osalta 4 %

kyseisessä artiklassa vahvistetuista rahoituspuitteista.

12. Kansalliset toimistot

Yhteisön rahoitustukea myönnetään jäsenvaltioiden 6 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti perustamien tai nimeämien kansallisten toimistojen toimintaan.

Asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 38 artiklan 1 kohdan mukaisesti kansallisen toimiston tehtävät voidaan Elinikäisen oppimisen ohjelmaan tämän päätöksen 7 artiklan 1 kohdan nojalla osallistuvissa kolmansissa maissa siirtää kansallisille julkisoikeudellisille yhteisöille tai julkisen palvelun tehtäviä suorittaville yksityisoikeudellisille yhteisöille, joihin sovelletaan kyseisen jäsenvaltion lainsäädäntöä.

Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti sertifiointi- ja raportointivaatimukset pidetään sopivalla vähimmäistasolla.

13. Tekninen apu

Elinikäisen oppimisen ohjelman rahoituspiteillä voidaan kattaa myös ohjelman täytäntöönpanon ja sen tavoitteiden saavuttamisen kannalta välttämättömiin valmistelutoimiin, seurantaan, valvontaan, tilintarkastukseen ja arviointiin liittyviä menoja. Tällaisia voivat olla menot, jotka aiheutuvat etenkin selvityksistä, kokouksista, tiedotuksesta, julkaisuista, tietojenvaihdossa käytettävistä tietoteknisistä verkoista sekä muusta teknisestä ja hallinnollisesta avusta, johon komissio voi joutua turvautumaan ohjelman täytäntöönpanemiseksi.

14. Petostentorjuntasäännökset

Päätöksen 9 artiklan mukaisesti tehdyissä komission päätöksissä säädetään ja niistä aiheutuvissa sopimuksissa sekä ohjelmaan osallistuvien kolmansien maiden kanssa tehtävissä sopimuksissa määrätään erityisesti komission (tai sen valtuuttaman edustajan) ja myös Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) toteuttamasta seurannasta ja varainhoidon valvonnasta sekä tilintarkastustuomioistuimen tarvittaessa itse paikalla tekemistä tarkastuksista. Valvonta voidaan toteuttaa sekä kansallisten toimistojen että tarvittaessa avustusten saajien kanssa.

Toiminta-avustuksen saajan on säilytettävä komission saatavilla kaikki kyseisenä avustusvuonna aiheutuneita menoja koskevat tositteet, myös tarkastettu tilinpäätös, viiden vuoden ajan viimeisestä maksusuorituksesta. Avustuksen saajan on varmistettava, että tapauksen mukaan kumppaneiden tai jäsenten hallussa olevat tositteet toimitetaan komission saataville.

Komissio voi järjestää tilintarkastuksen, jossa joko komission oma henkilöstö tai komission nimeämä ulkopuolinen taho tarkastaa, miten avustus on käytetty. Tarkastuksia voidaan tehdä koko sopimuskauden ajan ja viisi vuotta loppumaksun suorittamisen jälkeen. Komissio voi tarkastustulosten perusteella tehdä päätöksiä varojen takaisinperinnästä.

Komission henkilöstölle sekä komission valtuuttamille ulkopuolisille henkilöille on järjestettävä asianmukainen pääsy avustuksen saajan tiloihin, ja on huolehdittava siitä, että he saavat käyttöönsä kaikki — myös sähköisessä muodossa olevat — tiedot, joita he tarvitsevat tarkastustensa suorittamisessa.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimella ja Euroopan petostentorjuntavirastolla (OLAF) on samat oikeudet kuin komissiolla, kuten oikeus päästä avustuksen saajan tiloihin ja oikeus tietojen saantiin.

Komissio voi lisäksi suorittaa itse paikalla Elinikäisen oppimisen ohjelmaan liittyviä tarkastuksia ja todentamisia komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi 11 päivänä marraskuuta 1996 annetun neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 ⁽¹⁾ mukaisesti.

Tämän päätöksen nojalla rahoitettujen yhteisön toimien yhteydessä Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 ⁽²⁾ 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna väärinkäytöksenä on pidettävä jokaista yhteisön oikeuden säännöksen tai määräyksen taikka sopimusvelvoitteen rikkomista, joka johtuu taloudellisen toimijan teosta tai laiminlyönnistä ja jonka tuloksena aiheutuu tai voisi aiheutua perusteettoman menon takia vahinko Euroopan yhteisöjen yleiselle talousarviolle tai yhteisöjen hallinnoimille talousarvioille.

⁽¹⁾ EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2.

⁽²⁾ EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1.